Geri dönüşüm

Geri dönüşüm dünyanın geleceğidir. Günlük hayatımızda ne kadar çok şeyi çöpe atıyoruz: Pet şişeler, cam kavanozlar, ekmek parçaları, kağıt… Bu listeyi daha da uzatmak mümkün. Çöpe attığımız her şey değersiz mi, işe yaramaz mı? Aslında çöp kavramını açıklamak daha doğru olur. Çöp; bir işe yaramayan, başkalarına, enerjiye, ekonomiye fayda sağlamayan atıklara denir. Maalesef ki çöp diye günlük hayatımızda attığımız onca şey geri dönüşüme sokulduğunda hem enerjide tasarruf hem de maddi olarak birçok faydası vardır. En basiti kağıt. Günlük kullanıp işi biten kağıtları çöpe attığımız zaman bunun kimseye bir faydası olmayacaktır. Aksine doğayı kirlettiği için birçok alanda insanlığa zararı dokunacaktır. Fakat kağıdı geri dönüşüm olarak biriktirdiğimiz de çöpe atmadığımız da ağaçların kesilmesine engel olacağız.

Ya da başka bir örnek vereyim. Misal, plastik şişeler. Plastik şişeleri çöpe attığımızda bu şişeler binlerce yıl yok olmayacak. Doğayı kirletecek. Hâlbuki kullanılan plastik şişeleri geri dönüşüm merkezlerinde toplasak. Onlardan tekrar yeni ürünler elde eder, ziyan etmemiş oluruz. Geri dönüşümün önemi saymakla bitmez. Çöpe karışan kullanılabilir metaller, plastik malzemeler, cam şişeler, kağıtlar hem toprağı zehirlemekte hem de yer altı sularını kirletmektedir. Dolayısıyla bu durum hem bugünümüzü olduğu gibi geleceğimizi de tehlike altına sokmaktadır.

Batıl inanç

Batıl inanç, mantıksal bir temele dayanmayan inanç ve davranışlara denir. Gerçek bir sonucu olmayan, tepkisi kanıtlanamayan davranışlarda bulunmak, sözler söylemek, veya inançlara inanmaktır. Yolculuğa çıkan birisinin arkasından yere su dökmek, merdiven altından geçmemek, gece tırnak kesmemek kara kedi görmek buna örnektir. Günümüzde Ay'ın Dünya'nın bir uydusu olduğunu biliyoruz. Oysa bundan binlerce yıl önce yaşamış insanlar Ay'ın bir tanrıça olduğunu sanıyor, insanlara zenginlik ve uğur getirdiğine inanıyorlardı. Günümüzde yeni ay çıktığında sevdiği kişinin yüzüne bakmak gibi davranışlar o dönemlerden kalmış olabilir. At nalının uğurlu sayılmasının nedenlerinden biri, belki de eski Avrupa

CAVİD ALİYEV

topluluklarından Keltlerin atın kutsallığına inanmalarıdır. Eski çağlarda topraktan çıkarılan demir cevherinden demir eşya üretme sanatının büyücülükolduğuna inanılması da bu inancı doğurmuş olabilir.Aksıran bir kimseye "çok yaşa!" denmesinin, aksırma sırasında ruhun geçici olarak bedenden ayrıldığına ilişkin eski inançlardan doğmuş olduğu düşünülebilir. Aksıran kimseyi bu sözlerle sevindirmek, belki de ruhun esenlikle geri dönmesine yardımcı olma amacını taşır.13 rakamının uğursuz olduğu batıl inancının ise; 13 Ekim 1307 Cuma günü Tapınak Şövalyeleri'nin tutuklanması ve işkence edilerek öldürülmesine dayandığı sanılmaktadır. Bu batıl inanç hâlâ öylesine güçlüdür ki, bazı kimseler 13 kişiyi aynı masaya oturtmaktan kaçınır. Bazı ünlü otellerde 13 rakamı taşıyan oda ve kat yoktur. BMW'nin Münih'te bulunan merkez binasının 13. katı boştur.

Azerbaycan türklerinin de kültüründü farklı batil inançlar var.

Eğer bir Azerbaycan türkünün karşısına kedi çıkarsa, özellikle kara kedi, hemen durduğu yerde üç kez dönmesi gerekiyormuş;
İki kişinin arasından geçmek iftiraya uğramak anlamı taşıyor;
Gece tırnak kesmek günah sayılır;
Gece aynaya bakınca delire bilirsin;
Gece dışarıya sıcak su dökme derler, cünkü Cinlerin yavrularını yakarsın ve Çinler sana saldırır;
Gece saç tarama derler, çünkü meleklerden biri gece yemek yaparmış ve saçların o yemeğe düşebilirmiş;
El parmaklarını birbirine geçirmek günah;
Azerbaycan türkleri de bazı diğer Türk halklarında olduğu gibi bıcağı birbirlerine vererken masaya bırakırlar, direk ele vermezler;
Makasın ağzı açık kalırsa o evde uğursuzluk olur;
Gece dikiş dikmek zorunda kalırsan eğer, ağzında küçük bir iplik tutmalısın;
Aynı gün evlenenler birbirleri ile 40 gün konuşmazlarmış;
Aynı gün bebeği olanlar da birbirleri ile 40 gün konuşmazlarmış;
Düğün günü gelinin ayağının altına bir tabak konulur. Eğer gelin bu tabağı kırarsa kayınvalidesine ağalık edecek anlamına geliyormuş;
Rüyasında ölü akrabasını gören kimse sabah kalkar kalkmaz mutlaka un helvası pişirip 7 komşuya dağıtmalı;

CAVID ALIYEV

Canı un helvası çeken birisi mutlaka az da olsa helva yapmalı. İnançlara göre yapmazsa o evden ölü çıkarmış yada komşulardan biri ölürmüş;

Kollarını sürekli çarpaz tutan kişinin işleri hep kötüye gidermiş;

Azerbaycan türkleri çoğu baş ağrısını nazarlanmak anlamında değerlendirmekte. Bu yüzden birinin başı birdenbire ağrımağa başlarsa, hemen başından bir avuç tuz ve bir tutam kurutulmuş üzerlik otu çevirerek 'üzerliğim çatlasın, yaman gözler patlasın, ağrım, belam dökülsün, dert üstümden atlasın' derler ve üzerlikli tuzu sıcak ateşin üzerine atarlar. Üzerlikli tuz karışımı ne kadar çok yüksek sesle patlarsa, o kadar çok nazarlanmak anlamına geliyormuş;
Kapıya at nalı asmak uğur getiriyormuş;
Evde ıslık çalmak o eve yılanların gelmesine neden oluyormuş;
Çatlak aynaya bakmak uğursuzluğa neden oluyormuş;
Arka arkaya 2 adet tabak, bardak yahut cam kırılırsa, üçüncüsünü kendin kırmalısın;
Ayak kaşınınca yolculuk var demektir;
Sağ el kaşınınca para gelicek, sol el kaşınınca para gidecek demektir;
Sağ eli kaşınan birisi elini 3 kez öperek kafasına sürermiş;

Kadın hakları

Kadın hakları kavramının açık ifadesi, kadınların erkeklerle eşit olarak sosyoekonomik, siyasi ve yasal hakların tamamına sahip olmasıdır. Temel insan haklarına sahip olma yolunda günümüzde önemli kazanımlar elde edilse de halen kadın haklarının kullanımı önünde önemli engeller bulunmaktadır. Kadın hakları kavramı özellikle 19 yy'da büyük önem kazandı.1857 yılında, ABD'de dokuma işçisi kadınların daha insanca bir yaşam isteğiyle, eşitsizliğe ve ayrımcılığa, uzun ve insanlık dışı çalışma koşullarına karşı mücadeleye başladıkları 8 Mart, ilerleyen süreçte, tüm dünya kadınlarının kutladığı bir gün haline geldi. 1857'den beri dünyanın birçok ülkesinde kutlanan bu gün 1977 yılındaki Birleşmiş Milletler genel toplantısında Kadın Hakları ve Uluslararası Barış günü olarak kararlaştırılmış ve kadınların haklarının verilmesinin dünya barışını güçlendireceği kabul edildi. Böylece 8 mart Birleşmiş Milletler'e üye ülkelerde 'Uluslararası Kadın Günü' olarak kutlanmaya başladı.Günümüzde İş ve çalışma hayatında

CAVİD ALİYEV

kadınlara yönelik negatif ayrımcılık devam etmektedir. Kadınlar dünya genelinde eğitim – öğretim hakkından yoksun veya ikinci planda bırakılmaktadır. Bir çok devletin hukuki düzenlemelerinde kadın erkek ayrımı bulunmaktadır. Özellikle miras hukuku ve medeni hukuk düzenlemelerinde kadınlara negatif ayrımcılık uygulanmaktadır. Örneğin, Dünya'daki arazilerin sadece %1'i kadınlara aittir. Dünyanın bir çok bölgesinde, kadınların eş seçme, evlilik, boşanma ve diğer temel medeni haklar henüz tanınmamıştır. Örneğin, İran'da çok istisnai durumlar dışında kadının boşanma hakkı bulunmamaktadır.Kadınlara yönelik fiziki şiddet ve psikolojik baskının en çağdaş ülkelerde bile tam anlamıyla kırılamamıştır. Dünyada her 3 kadından 1'i hayatının bir döneminde şiddete maruz kalmaktadır. Türkiye'de kadına karşı şiddet oranı, gelişmiş devletlere oranla oldukça yüksektir. Özellikle varoşlarda şiddete maruz kalan kadınların oranı %97'lere kadar çıkmaktadır.
Azerbaycan'da kadınlar 1918'de belediye seçimlerinde seçme hakkı kazandı. Doğu ülkeleri arasında bu bir ilk olmuştur.

CAVİD ALİYEV

Küresel ısınma

Küresel ısınma Dünya üzerinde yıl boyunca kara, deniz ve havada ölçülen ortalama sıcaklıklarda görülen artışa verilen isimdir. Günümüzde bilim insanları küresel ısınma konusunda hemfikirdirler. Küresel İklim Değişikliği (KİD) insani endüstriyel, tarımsal ve enerji tüketimi gibi faaliyetlerinin sonucu olarak atmosferdeki miktarı ve yoğunluğu artan sera gazlarının neden olduğu küresel ısınmanın neden olduğu iklim değişiklikleridir. Bu iklim değişikleri kuraklık, çölleşme, yağışlardaki dengesizlik ve sapmalar, su baskınları, tayfun, fırtına, hortum vb. meteorolojik olaylarda artışlar gibi belirtilerle kendini gösterir.Küresel ısınmaya, atmosferde artan sera gazlarının neden olduğu düşünülmektedir. Karbondioksit, su buharı, metan gibi bazı gazların, Güneş'ten gelen radyasyonun bir yandan dış uzaya yansımasını önleyerek ve diğer yandan da bu radyasyondaki ısıyı soğurarak yerkürenin fazlaca ısınmasına yol açtığı düşünülmektedir.

Atmosferdeki gazların gelen Güneş ışınımına karşı geçirgen, buna karşılık geri salınan uzun dalgalı yer ışınımına karşı çok daha az geçirgen olması nedeniyle

yerkürenin beklenenden daha fazla ısınmasını sağlayan ve ısı dengesini düzenleyen bu doğal süreç sera etkisi olarak adlandırmaktadır.Küresel iklim değişikliğinin temel nedenleri; nüfus artışı ve buna bağlı enerji tüketimi, toprak kullanımı, uluslararası ticaret ve ulaşım gibi diğer insan aktivitelerindeki artış ile sanayinin gelişmesidir. İklim değişikliğinin asıl nedeni küresel ısınmadır. Bunun sebebi ise atmosferdeki "sera gazlarının" artmasıdır. Sera gazı emisyonlarının insan faaliyetleri ile arttığı bilinmektedir.Küresel ısınmanın hali hazırda birçok etkisini yaşayarak görüyoruz. İşte, küresel ısınmanın sonuçları; Buzulların erimesi, yağmur miktarındaki sağanak şeklinde yağışlarda artış, denizlerin su düzeyinde yükselme, fırtına ve sel hasarlarının artması, tundraların erimesi, buharlaşma miktarında artış ve kuraklık.

Sigara

Sigara, alışıldığında en zor terk edilen kötü alışkanlıklardan biridir. Bırakılması ne kadar zorsa, zararları da o kadar büyüktür. Sigara içenlerde birçok hastalık ve rahatsızlık ortaya çıkar. Bunların en önemlilerinin başında ise akciğer kanseri gelir. Akciğer kanseri, tedavisi en zor olan kanser türlerinden birisidir. Sigara içen her kişi sırf o yüzden ölmez elbette; ancak bu kişiler hem hayatları boyunca onun vermiş olduğu rahatsız edici durumlara maruz kalır, hem de hayati tehlike yaratan hastalıklara yakalanmanın riskini taşır. Sigar kullananların zararları sadece kendilerine olmaz. Sigara içilen mekanlardaki diğer insanlar da onun zararlı etkilerinden fazlasıyla zarar görür. Hele ki aile içinde kullanılması çocuklara ve özellikle bebeklere çok büyük zararlar verir. Ayrıca sigara içenlerin çok fena halde kokması da çevresindeki insanlara verdikleri rahatsızlıkların başında gelir. Bu kötü alışkanlığa devam edenler, normal insanlara göre daha hareketsiz ve daha hantal olurlar. Koşmaya, iş yapmaya, spor yapmaya daha elverişsizdirler. Az bir şey koşacak olsalar hemen nefesleri tıkanır. Ayrıca toplumun içinde sürekli öksürme ihtiyacı, hırıltılı sesler çıkarma durumlar onları itici yapan faktörlerden bazılarıdır. Sigara içenlerde kan dolaşımı çok yavaş olduğundan cilt daha çabuk yıpranır ve kırışıklıklar oluşarak yaşlanmaya sebep olur. Ayrıca saç derisindeki hücrelere yeterince kan gitmemesi, saçların erken dökülmesine sebep olur. Nereden bakarsak bakalım, sigara her şekilde zararlı bir maddedir. Bu zararları saymakla bitiremeyiz.

CAVID ALİYEV

Madde bağımlılığı

Bağımlılık yaratan her türlü maddenin yoksunluk belirtileri gösterecek derecede kullanılmasıdır. Bedene girdiğinde ruhsal, davranışsal ve bedensel değişikliklere neden olan ve bağımlılık yapabilen kimyasal maddeler uyuşturucu madde kapsamındadır. Bu maddelerin kullanımı genellikle erken yaşlarda başlar ve en sık 18–25 yaşlar arasında görülür.Başlama yaşı ne kadar küçükse bağımlılık riski o kadar artar. Ülkemizde maddeye başlama yaşı 11'e kadar düşmüştür. Uçucu madde kullanmaya başlama yaşı, diğerlerinden daha düşüktür. Davranış bozukluğu, hiperaktivite, kaygı bozukluğu olanlarla okulda uyumsuzluk, arkadaş ilişkilerinde sorun yaşayanlarda daha çok görülür. En çok tercih edilen madde rahat alındığı için sentetik haplardır.Bir kişiye madde bağımlısı demek için maddeyi sürekli kullanması, bıraksa da yeniden başlaması, aldığı miktarın zamanla artması, madde almadığında yoksunluk belirtileri ve arama davranışı göstermesi gerekir. Madde kullanan kişi bağımlı olduğunu kabul etmez.Bunun bir çok nedeni vardır:

– Aşırı koruyucu veya ilgisiz anne baba tutumları, çocuğun sürekli eleştirilip uyarılması.

– Ailede şiddet ve geçimsizlik olması.

– Ailenin çocuğa sevgisini göstermemesi, çocuğun sevilmediğini düşünmesi, sevgi arayışını maddeyle gidermeye çalışması (bu durumdaki çocuk, kendisine sıcak yaklaşan kişiler olursa onda sevgiyi bulduğunu düşünüp her dediğini yapar).

– Çocuğun evde veya okulda dışlanması, sorun yaşaması, bunu sonucunda kendisi gibi dışlanan çocuklarla arkadaşlık etmesi (çocuklar kendi özelliklerine uygun kişilerle arkadaşlık eder, bu yolla madde karşısına çıkar).

– Ailede ruhsal sorunları ya da alkol veya madde bağımlılığı olan birinin bulunması.

– Utangaç, içine kapanık, sosyal becerileri zayıf, mutsuz olan çocuğun yaşadığı mutsuzluk ve kaygıdan kurtulmak için maddeye başvurması.

– Ergenlikte arkadaşlar arasında kabul görme, onay alma çabası; bu amaçla madde kullanması.

– Ergenin riskli davranışların, kendisini diğerlerinden farklı kıldığını ve arkadaşları tarafından hayranlıkla karşılandığını düşünmesi.

CAVID ALIYEV

Belirtileri:
Çocuğun davranışlarında, duygu durumunda değişiklikler; örneğin içine kapanık bir çocuğun aşırı neşeli olması. Göz bebeklerinin büyümesi veya küçülmesi. Sürekli yorgun, hafif uykulu görülmesi, uyku düzeninin bozulması. Yeme alışkanlığının bozulması, çok yemesi veya iştahsız olması, kilo kaybetmesi. Sık sık hastalanması, enfeksiyon kapması. Okula gitmemesi, başarısının düşmesi. Aileden kopması, ilişkilerini azaltması ve evde daha az vakit geçirmesi, sinirli olması. Her zamankinden fazla para harcaması. Kendine daha çok özen göstermesi. Arkadaş çevresinin değişmesi, yeni arkadaşlar edinmeye başlaması. Eski çevre ve arkadaşların önemlerini yitirmesi. Madde almadığı zamanlarda arama davranışı, krizler görülmesi.

Dinlediğin müzik

İnsan duygu ve düşüncelerinin, tek sesli veya çok sesli olarak anlatımına müzik denir. Müzik genelde, enstrüman denilen müzik aletleri kullanılarak yapılan bir sanattır.Müzik, insanın coşkulu, sevinçli ve hüzünlü duygularını ifade eder. Genelde, uzakta olan sevgiliye kavuşma arzuları, sitemleri, coşkuları, sevinçleri, bazen de tabiat hakkında dağlara, yollara, bulutlara, çöllere sitem edişleri dile getirir. Müziğin çeşitli dalları vardır. Klâsik müzik, senfonik müzik, sanat müziği, halk müziği, pop müzik gibi çeşitli sınıflara ayrılmışlardır. Bazen bir şarkı dinlersiniz ya da bir türkü. Alır götürür sizi taa hayallerinizin en uzak noktalarına. Zaman durur, mekan bambaşka olur. Geçmişimiz, özlemlerimiz, hayallerimiz hepsi bir bir geçer gözlerimizin önünden. Diliniz sussa da yüreğimizden dökülür notalar… Gah ağlarsınız gâhi tebessüm edersiniz. Her ne yaşadıysanız gözlerinizin önünden bir film şeridi gibi geçer bir de bakmışsınız ki şarkı bitmeye gelmiş. Ne çabuk geçti zaman ne çabuk bitiyor hayaller… Müzik ruhun gıdasıdır derler. Zannetmeyin ki insan sadece karnı doyunca tok olur. Bu bedene hapsolan ruh kim bilir ne duygulara kapılır, kim bilir ne hayaller kurar.Müzik dinlemek, müzik yapmak, insan ruhuna huzur ve sakinlik verir. 18. yüzyılda akıl hastalarını tedavi için de müzikten yararlanılmıştır. Müziğin insan ruhuna seslenen sihirli bir gücü vardır. Ünlü sosyolog Auguste Comte bu konuda “ Müzik, insana bir bayram gününün ruh halini yaşatır.” derken, Congreven de “ Müzik doğruca ruha seslenir, ruhta kendisini en iyi müzik yoluyla ifade edebilir.” demiştir.Ülke ve insan ayırımı

CAVID ALİYEV

olmadan, müziğin dili evrenseldir. Müziği her insan dinler, sözlerini anlamasa bile, melodi sesleri kişiye bir şeyler ifade eder, hissettirir.

Deprem

En tehlikeli doğal afetlerden biridir. Depremin sarsıntı gücü ve sarsıntı süresi, deprem merkezinden uzaklık, zemin cinsi, depremin odak derinliği gibi nedenler depremin tehlike boyutunun değiştirilemeyen unsurları olarak karşımıza çıkıyor. Bu unsurlar dikkate alındığında bilinçli bir şekilde alınacak önlemler deprem sonrası hasar ve zarar görme olasılığını da en aza indirmek sağlanacaktır. Deprem sonrasında can ve mal güvenliğini sağlamak için deprem meydana gelmeden risklerin değerlendirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması gerekiyor. Öncelikle bir aile toplantısı düzenleyerek tüm aile üyeleri ile birlikte hazırlıklara başlanmalı. Yaşanılan mekanda tehlikeli olabilecek yerler tespit edilmeli. Devrilebilecek eşyalar sabitlenmeli, yangına sebep olabilecek eşyaların güvenli alanlarınızın yakınında olmamalı. Deprem anında korunabilmeniz için sağlam bir masanın altı, koltuk yanı gibi yerleri tercih etmelisiniz.Yapacağınız ön hazırlıklarda dikkat etmeniz gereken bir unsur da uygun bir çıkış yolu belirlemek. Belirlediğiniz güzergahta engel olabilecek eşyalar ortadan kaldırılmalı. Çıkışta herhangi bir engelle karşılaşıldığında kullanmak üzere, bina içinde levye gibi güçlü bir alet bulundurmak işinize yarayabilir. Çıkışı sağladıktan sonra aile bireyleriyle ve yakınlarınızla toplanabileceğiniz bir buluşma noktası belirleyebilir, bunun için Afet Koordinasyon Kurulu'nun belirlediği toplanma alanlarını tercih etmek güvenli bir seçim olacaktır.Deprem bölgesi dışından belirleyeceğiniz 1 kişiye akraba ve yakın arkadaşlarınızın telefon numaralarını vermeniz, deprem sonrasında yaşanacak aşırı yüklenme nedeniyle şebekelerdeki kilitlenmelerin önüne geçer. Arkadaşlarınız, belirlediğiniz kişiyi arayarak sizden haber alabilir. Telefonunu acil bir durumda kullanması gereken kişiler, daha kolay iletişim sağlayabilirler.

İkametgah, nüfus kağıdı, banka defterleri, kimlik kartları, pasaport, DASK poliçesi numarası gibi önemli evraklarınızın kopyalarını deprem çantanızda ya da arabanızın bagajında saklayabilirsiniz. Böylece deprem sonrası hasar durumunda evinize dönerek, bu belgeleri aramak için vakit kaybetmemiş olursunuz.

Öncelikle, depremin can ve mal kaybıyla sonuçlanmaması için bina inşaatının proje aşamasından itibaren doğru yapılandırılması gerekiyor. Sağlam bina

CAVİDAN

sayesinde yaşam korunur ve riskler en aza iner. Bu önlemi aldıktan sonra aşağıdaki fiziksel koruma önlemlerini alarak, riskleri sıfırlayabilirsiniz:

Binanın uzman kişilerce denetlenerek güçlendirilmesi. Güçlendirme mümkün değilse o binadan taşınmakYatak odasında yatak yanında el feneri bulundurmak ve içinde el feneri, sağlam ayakkabı, iş eldiveni bulunan bir çanta hazırlamak

Depremden sonra gaz kaçağı riskine karşı kibrit ve çakmak gibi ateş kaynakları kullanılmamakMobilyaları duvara sabitlemek, sabitlenmeyenleri çıkış yolu üzerinden kaldırmak. Dolap kapaklarının açılmaması için koruyucu kilit takmak gibi çözümler, tehlikeleri ortadan kaldıracaktır.

Hayvan deneyleri

Birçok hayvan türü yok olma tehlikesi ile karşı karşıya. Ancak hayvanlara yapılan işkenceler son bulmuş değil. Türkiye'den son örnek ise Gezi direnişi sırasında öldürülen canlılar. Hayvan Hakları İnisiyatifi'nden veteriner hekim Tolga Yazıcı Taksim'de 17 günde 8 köpek, 63 kedi ve 1.028 kuşun öldüğünü belirtiyor. Bu veriler ise sadece tespit edilebilenlere göre düzenlendi.Ancak hayvanlar zaten insanlar için "yaratılan" canlılar. Her şeyin insana hizmet etme anlayışıyla var olduğunu düşünenler için bu sayıların hiçbir önemi yok. Eğer farklı olsaydı Kurban Bayramı'nda yine haberler kurbanlık edilen hayvanlarla, kesim sırasında hayvanlara yapılan işkencelerle dolu olmazdı.Canlıların kullanıldığı alanlardan biri ise bilimsel deneyler. Hayvanların bilimsel deneylerde kullanılması hakkında kesin bir yargıda bulunamayanların sayısı oldukça yüksek. Bu tartışmalı konu hakkındaki etik kuralları, kurulları ve kuralların somut uygulanış biçimlerini yazı dizisi olarak inceledik. Hayvan deneyleri ve alternatif yöntemlerin incelendiği yazı dizisinin devamında "hayvan deneyleri tamamen ortadan kaldırılabilir mi", "hayvanlar deneyde nasıl kullanılıyor" başlıklarını inceleyeceğiz.

Hayvan deneyleri insan dışındaki canlıların özellikle tıp, genetik, farmakoloji (ilaç bilimi) gibi bilimsel araştırmalarda kullanılması şeklinde ifade ediliyor.Kozmetik ve temizlik ürünleri gibi alanlarda da hayvanlar kullanılıyor. Ancak bu canlılar deney hayvanı değil denekler olarak kabul görüyor ve bu alanda genellikle geliştirilen bir ürünün canlıya etkisine bakılıyor. Örneğin kozmetik alanında canlılar zehirlilik, deri ve göz tahrişleri, deri alerjilerine yol açma, kalıtsal bozukluğa ve kansere neden olan özellikleri bakımından test ediliyor.Kozmetik

CAVİD ALİYEV

alanında hayvanlara yapılan bu deneyler özellikle Avrupa ve Amerika'da hayvan hakları savunucularının çabası sonucunda dikkat çekmiş ve birçok firmanın yapay deri kullanımı gibi alternatif yöntemlere yönelmesini sağlamıştı. Avrupa'da mart ayında kozmetik sektöründe ürünlerin hayvanlar üzerinde test edilmesi tamamen yasaklandı. Fakat hayvan deneylerinin batıda başlı başına büyük bir sektör olduğunu not etmek gerekiyor. Örneğin Huntingdon Life Sciences, dünyanın en büyük ticari amaçlı hayvan deneyleri yapan kuruluşu. Kuruluş birçok kozmetik firmasına denek hayvan sağlıyor. Büyük bir pazar payına sahip bu sektörden kolay kolay vazgeçilmeyeceğini tahmin etmek zor değil. Zira Avrupa'da olmasa bile pek çok firma, testleri Çin gibi ülkelere kaydırarak bu sektörlerle ilişkilerini sürdürüyor.Deney hayvanı olarak kullanılan insan dışındaki hayvanlarda ise genellikle canlılarda görülen metabolik bir olayın araştırılması, hastalığa sebep olan mekanizmaların incelenmesi, buna yönelik çeşitli tedavi yöntemlerinin ve ilaçların geliştirilmesi, evrimsel süreçte canlıları birbirine bağlayan benzerliklerin detaylı bir şekilde ortaya çıkarılması, hayvanların sosyal yaşamları içinde çeşitli etkenlere verdikleri tepkilerin değerlendirilmesi veya eğitim amaçlı kullanımı şeklinde olmaktadır.İnsan üzerinde deney yapmak uluslararası yasalara göre yasak. Üzerinde bilimsel araştırmalar yapılmasını kabul eden bir insanda ise testler doğrudan yapılamıyor. Örneğin geliştirilen bir ilaç incelenecekse öncelikle birçok testle o ilacın etki ve yol açtığı zararın bilinmesi ve bunların en optimum seviyeye getirilmesi gerekiyor. Gerekliliği uygun görüldükten ve onaylandıktan sonra ancak insana geçilebilir.Buna göre ayrıca sonuçlar diğer araştırmacılarla paylaşılmalı, hayvanlar farklı araştırmacılarca aynı deneylere maruz bırakılmamalı. Alternatif metotlar zorlanmalı ve en son canlılara başvurulmalı.

Çalışmak mı, hayal kurmak mı?

Her insan yaşamlarını hayalleri ile tamamlar. Kurdukları hayalleri gerçekleştirmek için hayata tutunur ve gerektirenleri yapmaya başlar. Ayakta kalmak için mücadele verip kendileri için çizdikleri yolda adım adım ilerlerler. Emek vererek güzel bir yaşama ulaşabileceğini hayali onları daha çok azimlendirir.Yaşantımızdan çok daha iyi bir yer sağlamak için hayallerimize sığınırız. Kendimiz için iyi bir şeylerin hayali ile çabalamaya başlayarak ilerleriz. Hayallerimiz kendi iç dünyamızda kendimiz için en güzel tesellimizdir. Hayal ettiğimiz müddetçe ulaşmak için

CAVİD ALİYEV

çabalamamız kendisini gösterir. Kendi kendimize vereceğimiz çeşitli mücadeleler bu yolda en büyük adımlarımız olup yaklaşmamızın yolunda etki gösterecektir. Hayallere kavuşmanın vermiş olduğu mutluluk en büyük başarımız olacaktır. Hayatımız boyunca ulaşamadığımız hayallerimiz olduğu sürece en küçükleri bile bizi mutlu edecek dereceye ulaşır. Her hayal, hayat duvarında gelecek adına bir tuğla koymaktır. Önce hayalinizi kurun ve ardından bu hayalinize ulaşma adına adımlayın, yürüyün ve koşun. Hayaller imkansız gibi gözükse de sonuçta elinizde kalacak yine sizin huzur parçacıklarınızdır. Leo Burnett'in dediği gibi "Yıldızlara uzandığında bir yıldıza sahip olamazsın belki ama bir avuç çamur da elde etmezsin"'Hayaller insanı öylesine motive eder ki, belli bir süre sonunda siz hayalin peşini bıraksanız da hayaller sizin peşinizi bırakmaz. Zaten bizi hayata bağlayan birazda gerçekleşmemiş hayaller değil midir? "Hayallerini ve ideallerini bıraktıysan bari yaşamayı da bırak" der Marian Anderson. Siz hayalinizin peşinden koşun ve görün ki o hayal sizi hayat yolunda elinizden tutacak, terinizi silecek ve varış yerinde sizi bekliyor olacaktır.Ümit var olunuz ki, gelecek hayallerinin gölgesinden ayrılmayanların olacaktır. Hayal gücü özgürdür. Hayal gücü özgürleştirir. Riviere "Kafeste olmak insana uçabileceği zannını veriyor" der. Hayallerle özgürleşmek için engelleri küçümseyin. Zaten engeller Hanry Ford'un dediği gibi gözümüzü hayalden ayırdığımız aman gördüğümüz o korkunç şeyledir.Geçmişte de başaranlar hep hayal edenler olmuştur. Süleymaniye Mimar Sinan'ın önce hayallerini süslemiş ardından İstanbul'un incisi olmuştur. Çil, çil kubbelerin, kütüphanelerin ardında hep hayal vardır. Fatih Sultan Mehmet hayal kurmuş, gemileri karadan yürütmüş, karanlık bir çağı kapatmış aydınlık bir çağı bu kapılarını ardına kadar açmıştır. Osman Gazi bir düş görmüş ve cihan devleti Osmanlı imparatorluğunun tohumlarını atmıştır

Alternatif tip

Birçok kronik hastalığın tedavisinde yöntem bulunamamıştır. Bu yüzden genellikle kronik hastalığa sahip olan insanlar modern tıbbın haricinde farklı tedavi yolları aramaya başlamıştır. İnsanlar modern tıpta bulamadığı şifayı alternatif tıpta aramaktadır. Alternatif tıp, geleneksel ve doğal bitkilerin hastanın tedavisinde kullanılmasıdır. Özellikle gelişmiş ülkelerde bitki kaynaklı ilaçların satışı ile alternatif tıp ön plana çıkmıştır. Ülkeler alternatif tıp alanında milyar dolarlık

CAVİD ALİYEV

harcamalar yapmıştır.Alternatif tıp, tamamlayıcı tıp olarak bilinmektedir. Alternatif tıp tedavisi genellikle bitki kaynaklı ürünlerle yapılmaya çalışılmaktadır. Alternatif tıp genelde modern tıbbın çare bulamadığı hastalıklarda uygulanmaktadır. Modern tıbbın teşhis, korunma ve tedavi sürecinde yetersiz kaldığı hastalıklar genellikle kroniktir.Alternatif tıp tedavisi bazen modern tıp tarafından reddedilmektedir. Çünkü, alternatif tıp adı altında piyasa sürülen bazı ilaçların hastalık tedavisinde faydalı olduğu ispatlanmamıştır. Modern tıpta kullanılan ilaçların yan etkileri hastalığa göre değişebilmektedir. Bazen hasta sağlığını fazla etkilemeyen yan etkiler olmasına karşın bazen ölüme yol açabilecek yan etkiler ortaya çıkabilmektedir. Alternatif tıp tedavisinde ise bu yan etkiler tam olarak araştırılmamıştır. Çünkü, alternatif tıp son zamanlarda gelişme göstermektedir.Bazen alternatif tıp adı altında sürülen ilaçlar vücuda zararlı olabilmektedir. Bitki kaynaklı ilaçlar kişileri zehirleyebilmektedir. Örneğin; kilo kaybettirici bitki kaynaklı bir ürün kısa zaman önce piyasaya sürülmüştü. Ancak bu bitki kaynaklı ilacı kullanan 100 civarında kadının böbrek fonksiyonlarında bozulma meydana gelmiştir. Bir kısmında ise ilerlemiş böbrek hastalıkları ortaya çıkmıştır. Araştırmalara göre alternatif tıp adı altında piyasaya sürülen bazı ilaçların ise kanser yaptığı ortaya çıkmıştır. Aslında bitki kaynaklı bu ilaçlara farklı maddeler karışabilmektedir. Bundan dolayı bu ürünlerden bazıları insan yaşamı için risk taşımaktadır. Ayrıca bitki kaynaklı ürünler ile ilaçların birlikte kullanımı bazen hasta sağlığını olumsuz etkilemektedir. Yani bitki ile ilaç etkileşimi her zaman işe yaramamaktadır.Yapılan araştırmalarda bazı bitki kaynaklı ürünleri sahte olarak piyasaya sürüldüğünü de göstermektedir. Yani kişiler daha sağlıklı olduğu için alternatif tıpta kullanılan bitki kaynaklı ürünü alıyor. Fakat ürün incelendiğinde hastalıkla mücadeleyi bitki kaynaklı ürünün içine enjekte edilmiş ilaçların yaptığı görülmüştür. Örneğin, yakın zamanda Çin'de diyabet hastalığı için bitki kaynaklı ürünler satılmıştır. Bu bitkisel haplar incelendiğinde içerisine diyabet ilacı olan Glyburide'nin koyulduğu anlaşılmıştır.

Dost ve arkadaşlık farkı

Dost, zor zamanımızda elimizden tutup bizi kaldırabilecek kişidir. Her insanın hayatında mutlaka gerçek bir dosta ihtiyacı vardır. Hem güzel günlerde mutluluğumuzu paylaşan hem de zor günlerimizde sıkıntımızı hafifletmemize

CAVİD ALİYEV

yardımcı olan kişiler gerçek dostlarımızdır.İnsanın hayatında birçok arkadaşı, çevresinde pek çok yakını bulunur. Ancak bu insanların hepsi dost değildir. Dost dediğin bizi karşılıksız sever. Dost yanımızda olmasa da varlığını bildiğimiz, yanımızda hissettiğimiz kişidir. İnsanın öyle anları olur ki bazen karanlıklarda kaybolur. Tüm dünya üstüne geliyormuş gibi hisseder, kişi kötü anlarında ne yapacağını bilemez. Ancak gerçek bir dostunuz varsa böyle bir durumda o sizi alıp aydınlıklara çıkarır, sıkıntılarınızı paylaşarak içinizi rahatlatır.Gerçek dostlarını bulmak isteyen insanların zaman ihtiyacı vardır. Dostluk kolay elde edilen bir şey değildir. Uzun zamanda karşılıklı ve çıkarsız bir arkadaşlığa ihtiyaç duyar dostluk. İki kişi fedakarlık çerçevesinde zor günlerden geçtiğinde ve birbirlerine destek olduklarında bu arkadaşlık ilişkisi zamanla dostluğa dönüşür.Gerçek dostluk çok zor elde edilir. Ama bu duygu dünyadaki pekçok duygunun üstündedir. Gerçek bir dost bulan kişiler bu dünyadaki şanslı insanlardır. Eğer sizin de gerçek anlamda bir dostunuz varsa ona sımsıkı sarılın ve hiç bırakmayın. Çünkü dost karların içinde açan bir çiçek gibidir. Onu bulduktan sonra kendisine gereken değeri vererek asla kaybetmemek gerekir.Dost diyince benim aklıma kardeşlik gelir. Çünkü dost canından çok sevdiğimiz değerli arkadaşlarımızdır. Yanımızda küçük bir parça ekmek olsa dahi onu dostumuzun karnını doyurmak için bölüp ona yediririz. Dostluk kötü zamanında dahi yanımızda olup bizleri teselli eden ve mutlu etmeye güldürmeye çalışmaktır. Her ne olursa olsun küsmezler. Küsseler dahi 1 dakika geçmeden barışan güzel kalpli insanlardır. Dostluğun altında olduğu arkadaşlıkise günümûzde herkesin bir arkadaşı oluyor. Okul değiştirdiğimizde arkadaşımız sık sık olur ve bu arkadaşlıklar çoğalır. Otobûste gördüğümüz kişi olsun onunla az bir konuştuğumuzdadahi arkadaş oluyoruz. Ama dostluk bambaşkadır.

Hayırlı kız veya erkek evlat nasıl olmalı?

Annelerimiz... Bizi dünyaya getiren, bizimle ağlayıp, bizimle gülen en değerli varlıklarımız. Yılda sadece bir gün değil, her gün hatırlamamız gereken annelerimiz için belki de en güzel hediye, iyi bir evlat olabilmek... Peki iyi bir evlat nasıl olunur? Bunu da sizler için Memory Center Nöropsikiyatri Merkezi uzmanı Psikiyatr Prof. Dr. Nevzat Tarhan en ince ayrıntılarına kadar sıraladı...İnatçılığı terk edin: İyi evlat olabilmek için ilk şart inatçılığı bırakmak. Olaylara ben merkezli tepkiler vermek yerine, anne babanız açısından bakmaya

CAVİD ALİYEV

çalışın. Birlikte yaşamayı öğrenmek çoğu zaman alışılmadık ve zor bir durumdur. Düşünce katılığı olan yani inatçı kişilerde ise bu durum daha zorlaşır.

Tepkilerinizi sorgulayın: Anne babanıza ya da çevrenize olan tepkilerinizi sorgulayın. Anne, baba ve çocuğun beklentileri, fiziksel, ruhsal ve duygusal ihtiyaçları konuşulduğunda, her iki taraf birer adım atarak orta noktada buluşup uzlaşmaya çalışmalıdır.Her zaman olumlu düşünün: Anne ve babanızın sinirli, kızgın, öfkeli veya ilgisiz tavırlarında olumlu yaklaşın. Annenizi yanlış anlayabileceğinizi, sizi incitmek amacı ile yapmadığını öncelikle düşünün. Olumsuz senaryolara inanmak kişiyi yanlış yargılara götürür.Diyaloğa açık olun: Bir evlat, anne babasının kendisi hakkında kötü düşündüğüne inanırsa, farkına varmadan bunu beden diline yansıtır. Karşı taraf olumsuzluğu hisseder ve savunma işine girer. Karşılıklı negatif etkileşim ve yersiz düşmanlık duyguları oluşur.Kendinizi kanıtlamanız gerekmez: Anlaşmazlıklar genelde kendi kimliğini, özgürlüğünü ispat etmek için fırsat olarak görülür. Bu düşünce tarzı karşılıklı duygusal enerjileri harcamaya iter. Sürekli gerilim hâli devam eder. Oysa, kendine güvenen insan kendisini ispata ihtiyaç hissetmez.Anne babanızı değiştirmeye çalışmayın: Aile sorunlarından önemli bir kısmı bu problem yüzünden ortaya çıkar. Çocuk anne ve babasının ruhunu bile kontrol etmek ister. Fakat, başkalarının olmasını istediği gibi olmamalarına sinirlenmek yanlıştır. Anne ve babanızı oldukları gibi kabullenin.Sabırlı olun: Sabırlı olmak diğer bütün erdemlerin geliştiği temel erdemdir. İstekleriniz karşılanmadığında hemen tepki vermek yerine beklemeyi öğrenmelisiniz. Bunu yaptığınızda isteklerinizin neden geciktiğini daha doğru sorgularsınız.Esnek davranın: Her insanın yapısı ayrıdır. Anne babanızın kişiliklerinin farklı olabileceğini göz ardı etmeden değerlendirmelisiniz. Her ikisinden aynı şeyi beklemek yanıltıcı olabilir. Herkesin anladığı dilin farklı olduğunu unutmayın.En güzel hediye şefkat: Şefkat, ailenin birbirine verdiği en önemli hediyedir. Bu duyguya sahip kişi bilerek kötülük yapmaz. Şefkatli kişilerin iyi aile bireyleri olmaları daha kolaydır.Onlara zaman ayırın: Beraber zaman geçirmek çok yararlıdır. Karşılıklı birbirlerinin sevinç ve üzüntülerinden haberdar olunur, hayat paylaşılır. Olaylar üzerinde konuşun. Birlikte yaşanan üzüntülü ve sevinçli olaylar üzerinde sohbet etmek, bağlılık duyguları uyandırır.Evlat sıcaklığını hissettirin: Beklemediği bir anda anne babaya gülümsemek, onda sevgi, güven ve bağlılık duygusu uyandırır. Korktuğu, heyecanlandığı anda elini tutmak

CAVİD ALİYEV

olumlu izler bırakır. Bedensel dokunmalar size olan güvenini tazeler.Kardeşlerinizi kıskanmayın:

Sigaraya önlem

Avustralya ile İngiltere sigara yasağı konusunda muhtemelen dünyanın en sıkı ülkeleridir.Halka açık yerlerde sigara yasağı, paketler üzerindeki sert uyarılar ve dükkanlarda tütün ürünlerini sergileme yasağı var.Şimdiyse standart ambalajlar hayata geçirilecek gibi.Geçtiğimiz ay da çocuklar arabadayken otomobillerde sigara içme yasağı kararı alındı.Bazı yerlerde meydanlar ve parklarda bile sigara içilmesini yasaklamaya çalışılıyorSigara içme oranına hızlı bir bakış işe yaramadığı izlenimini verebilir.1990'ların ortalarında insanların % 27'si sigara içiyordu. 2013 yılında bu sadece % 19'a düştü.Ancak bundan 20 yıl öncesiyle karşılaştırıldığında, 1970'lerin ortalarında bu oran % 45'lerdeydi.Bu önlemlerin işe yaramadığı anlamına mı geliyor? Pek değil...Sigara içenlerin oranı o kadar yülksekti ki, riskler hakkında kanıtlar artınca, bırakanların sayısı da nispeten hızlı bir şekilde düştü.Geriye en müptela içiciler kaldı.Sağlık uzmanları bu nedenle tedbirleri daha da sertleştirmek için bastırıyor.Sigara içenlerin sayısına odaklanmak, sigara karşıtı kampanya yürütenler ve bakanların mevzuatla ulaşmaya çalıştığı önemli bir unsuru kaçırıyor.Öncelikle, yeni önlemlerin bazıları pasif içiciliği azaltmaya yönelik.Stirling Üniversitesi tarafından 2011 yılında yayınlanan bir araştırmaya göre, halka açık yerlerde sigara yasağı kesinlikle bu sonucu verdi.İkincisi, sigara içen kişilerin sayısının azaltılmasının yanı sıra, amaç insanların sigaraya başlamasını durdurmaktı.1970'lerden bu yana hiç sigara içmeyenlerin nüfus içindeki oranı % 37'den % 58'e yükseldi.Son yıllarda çocukları sigaraya başlamaktan soğutmada özellikle etkileyici ilerlemeler var.Bakanlar ve sağlık alanında kampanya yürütenlerin sigarayı "normallikten çıkarma" kavramıyla kastettiği de buydu.Bu hedefe ulaşmak için çalışırken de el değmedik bir şey bırakılmadığı söylenebilir.

Giyim tarzına gore insane karakteri

İnsanların bir kısmı "Yansız" giyinir, genellikle aşırı korumacı bir aile veya yatılı okuldan öğrenilmiş şekilde giyinirler. Üstleri başları kabul edilebilir nitelikte de olsa itibar görmek amacıyla giyinmeyi bilmezler. Kişisel imajları konusunda bilinçleri düşüktür. Rutin ve bütçelerine duyarlı tarzlarından tanınabilirler. Bir kısmı "Dışavurumcu" giyinir. Onlar için giyim keyifli bir uğraştır, giysileri uyumlu kılmakta sıkıntı çekerler, her zaman düzgün ve bakımlı gözükürler, giysileri kişiliklerinin bir dışavurumu olarak görürler ama bazen bu konuyu saplantı haline getirebilirler. Bazı insanlar ise "Olumsuz" giyinir, giysilerine kafa yormaktan hiç hoşlanmazlar, giysileri fit değildir, düzgün ve temiz de gözükmezler. Bu insanlar ya kendilerine güvensiz ya da hiçkimseyi umursamayacak kadar özgüvenli olurlar. Bazen psikolojik sorunları veya öfkeleri nedeniyle de insanlar olumsuz giyinebilirler.Bir grup insan da "Giysi züppesi"dir. Ya moda peşinden koşarlar ve genellikle tuhaf bir görünüş sergilerler ya da o kadar çok karizmalarına güvenirler ki canlarının istediğini giyebileceklerini düşünürler. Birinci gruptaki "Moda züppeleri" aslında bilinçsizdir ve giyinmeyi yüzeysel bir şey olarak görürler, moda peşindeyken bütünsel görünmenin önemini kavrayamazlar. İkinci gruptaki "Kişilik züppeleri" ise kendi tarzlarına o kadar güvenirler ki başka kimseyi dikkate almaz ve bazen komik durumlara düşerler. Bu gruplara, iyi markalar giymenin yeterli olacağını düşünen ve tarzın önemini anlayamayan "Kalite züppelerini", çevresindeki insanlarla bir örnek giyinmeyi bir emniyet sigortası gibi gören "Sosyal züppeleri" ve herşeyi ilk kez denemeye meraklı "Avangard züppeleri" de ekleyebiliriz.İnsanların bir kısmı ise "Politik" giyinmeyi tercih eder, yani giysilerini sosyal ve profesyonel bir ifade oluşturmak için kullanılırlar. Her ortamda kendilerine göre en iyi giyinen kişi olmaya çabalarlar. Bir kısmı "Ekonomik" giyinir, giysilerin fiyatı onlar için tarz ve uygunluktan daha önemlidir. Gardropları hatalarla doludur, ucuz giyinmenin aslında özsaygı yoksunluğu olduğunu anlamazlar. Bir kısmı da "Dramatik" giyinir, herşey için bir kostümleri vardır, kendilerini izlemeye bayılırlar ve hep üstün gelmeye çalışırlar, bazen keskin ve yıldırıcı olabileceklerinin farkına varmazlar. Bazı insanlar ise "Vücuduna göre" giyinirler, çoğunlukla güzel vücutlu olurlar ve bu özelliklerini ortaya çıkaracak şekilde giyinirler, spor yaparlar, dar ve açık kıyafetleri tercih edebilirler ancak bazen bu kadar seksi giyinmek profesyonel imajlarına ters düşebilir. Sonuncu grup ise "Rahat" giyinenlerdir, giysi seçimindeki ilk ve tek kriterleri rahat etmektir, üste

CAVİDAİYEV

oturan, gösterişli şeylerden kaçınırlar. Rahatlık argümanı aslında tembelliklerini ya da tarz konusundaki bilgisizliklerini örtmenin bir yoludur.

Turizm

Dünya üzerinde görülmesi, ziyaret edilmesi ve yaşanılması gereken o kadar çok güzellikler bulunmaktadır. Bunun farkında olup imkan yaratan insanlar bunlara ulaşabilme şansını elde etmektedir.Gezilmesi ve görülmesi gereken yerler konusunda ülkemiz biraz daha şanslı durumdadır. Ülkemizin doğal güzelliğinin yanında kültürel olarak değerli olan eserleri bulunmaktadır. Bu özelliklerinden dolayı ülkemizi ziyaret eden turist sayısı her geçen gün çoğalmaktadır.Doğal güzellikler açısından özellikle denizlerin etkisini görmekteyiz. Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması denizlerden yararlanmak isteyen turistler için farklı seçenekler sunabilmektedir. Ege ve Akdeniz sahillerinde plajlarda güneşlenmek isteyen turistler için plaj çeşitliliği bulunmaktadır. Turistlerin konaklayacağı otel ve tesisler bakımından bu bölgemizde çok çeşitlilik bulunmaktadır. Doğal güzellik için Karadeniz kıyıları, tekne gezintileri için Akdeniz ve Ege denizi kıyaları çeşitli eğlence imkanları sunmaktadır.Geçmişten günümüze kadar günümüze kadar uzanarak gelmiş olan tarihi eserlerimizi merak eden turistler için çeşitlilik çok fazladır. Hemen hemen bütün illerimizde tarihi eserler bulunmaktadır. Ama tercihen yine ulaşım ve konaklama olanağı kolay olan bölgelerdeki eserleri ziyaret etmek turistler tarafından tercih edilmektedir. Antalya'da bulunan Apollon ve Athena tapınağı, Kapadokyada bulunan peribacaları ve yeraltı kiliseleri, Çanakkale Asos Athena tapınakları en çok ziyaret edilen yapılardandır.

Aile ilişkileri

Aile, bizi bütün yapan varlıktır. Yaratıcının bizlere gönderdiği bir birliktir. Zor zamanlarımızda bize yardımcı olan, mutluluklarımızı bizimle paylaşandır. Ne

CAVID ALIYEV

yazık ki bazen bunun değerini bilmiyoruz… Aile aralarında kan bağı bulun toplumun en küçük parçasıdır. Aile deyince ilk başta anne, baba ve çocuklar aklımıza gelse de aile mesafelere inat, babaanne, dede, amca, dayı, hala , teyze hepsini ifade eder. Unutmamak gerekir ki aile toplumun temel yapı taşını oluşturur.Aile arası birliktelik çok önemlidir. Aile birliğinin önemi toplum için çok şey ifade eder. Sağlam bir aile, iletişimin kuvvetli olduğu bir aile hiç kuşkusuz toplumun yararınadır. Aile birlikteliğinin olduğu yerde karşılıklı iletişim daima güçlüdür. Sağlıklı iletişim, karşılıklı sevgi saygı ortamında büyüyen çocuklar ileri de topluma faydalı birer bireyler olacaktır. Bir çocuğun gelişimi sadece bedensel olarak yeterli değildir. Fiziken yaşına uygun bir gelişim takip edebilir. Bunu yanında ruhsal, psikolojik gelişimi de önemlidir. Bu nokta da aileye büyük görev düşer. iletişiminde, davranışlarında çocuğu düşünerek hareket eden ebeveynler çocuğun psikolojik olarak yıpranmasını da engellerler.Oysa bu mutluluğu yaşamak isteyen o kadar çok çocuk, o kadar çok insan var ki, içlerindeki bu dileği tahmin bile edemezsiniz. Bir ailesi olsun diye Allah'a dua edenler çok. Ailede evin direği baba, herkesi düşünmek zorundadır. Çünkü geçindirmesi gereken bir yuvası vardır. Sadece ihtiyaç yönünden değil, sevgi bakımından da geçindirmelidir. Yoksa sadece ihtiyaçları karşılayan bir babanın aile diye bir şeyi olmaz. Kişi ailesinden öğrendiği ile yaşar. Ne kadar iyi yetiştirilse o kadar iyi yaşar. Evin en önemli ve en değerli olanı ise annedir. İşte o her şeyin en iyisini hak edendir. Bizimle en çok ilgilenen, bizi en iyi şekilde yetiştirendir. En önemlisi bizden sevgisini esirgemeyendir. Kimi çocuklar annesiz büyüyor. Onun sevgisinden mahrum kalıyor. Bu yüzden dolayıdır ki annemizin, babamızın, ailemizin değerini çok iyi bilmeliyiz!Aile, çocukların en değerli varlıklarıdır. Bizden hiçbir zaman sevgilerini esirgemeyen ailemizi hiç üzememeliyiz. Unutmayın bir aile bin dünyaya bedeldir…

Yaşlılra saygı

Yaşlılar da yaşam konusunda uzmanlaşmış kişilerdir. Onların bu deneyimlerinden yararlanmak gerekir.Yaşlılara saygı göstermek hem adetlerimizde vardır hem de dini inancımızda. ayrıca bu, kişinin zorunluluklarından birisidir de. Her birimiz, bir gün geldiğinde bizim de yaşlanacağımızı bilmeli, yaşlılara saygıda kusur etmemeliyiz. Yaşlanan anne babalarımıza sahip çıkmalı, onları korumalı, bakımlarını üstlenmeli ve kesin olarak

CAVİD ALİYEV

saygıda kusur etmemeliyiz. Bilmeliyiz ki biz onlara biz nasıl davranırsak, torunlarımız da bize o şekilde davranacaktır. Yaşlılar, dünle bugün arasındaki köprülerdir, Kültür yaşamımı-zı yarınlara taşımayı sağlayan en mühim varlıklarımızdır, Yaşlı insanlara saygı göstermeliyiz. Bu, aynı zamanda onlara bir iyilik borcumuzdur. Yaşlı insanların toplumla bütünleşmesi ve yaşama bağlı olmaları gerekir.Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlü-ğü, yaşlıya saygı ve sevgi gibi, zaten var olan duygu-ları bilimsellikle birleştirip yardıma muhtaç olan yaşlı insanlara en iyi hizmeti vermektedir. Fakat her konuda olduğu gibi, bu konuda da her durumu dev-letten beklemek yanlıştır. Toplumumuzdaki yardımlaşma duygularının ışığında gönüllü kişiler ve kuruluşlarla yaş-lılarımıza daha iyi hayat koşullarını sağlayabiliriz. Yaşlıların so-runlarına sahip çıkarak çözüm üretmek aynı anda vatandaş-lık görevimiz ve yaşlımıza karşı gönül borcumuzdur.Etrafımızdaki yaşlılara her zaman yardımcı olmalıyız. Onlara göz kulak olup sevgi, göstermeliyiz, Toplu taşıma araçların-da onlara yer vermeliyiz. Hatırlarını sorup ziyaret etmeliyiz. -Yaşlılara saygılı olmalıyız, yaşımız her ne olursa olsun. Çünkü terbiyeli her insan yaşlılara saygı gösterir. Yaşlılara saygılı olmazsak yaşlandığımızda aynısı bizim başımıza gelebilir ve geçmişte yaptığımız hata yüzünden hayıflanırız.Yaşlılara saygılı olmak o kadar da zor bir şey değildir lakin bazı insanlar yaşlıları umursamıyorlar moruk, bunak gibi kelimeler kullanarak onları aşağılıyorlar ve bu bir saygısızlıktır. Günlük hayatta yaşlılara yardım ederek onlara otobüste yer vererek de gayet basit bir şekilde yaşlılara saygılı olabiliriz. Yaşlılara saygılı olmadığımız zaman aklımıza kendi anneannemiz, dedemiz veya babaannemiz gelmeli çünkü böyle saygısızlıklar kendi dedemize yapılsa biz rahatsız oluruz ve saygısızlığı yapan kişiye terbiyesiz benzeri şeyler söyleriz. İşte eğer biz de yaşlılara saygılı olmazsak hem bulunduğumuz ortamda terbiyesiz damgası yeriz hem de ayıplanırız.Yaşlılıkta böyle şeyler yaşamamak için toplumda sevilmek sayılmak ve yaşlıların saygı ve sevgisini kazanmak için yaşlılara saygılı olmalıyız.

İnsanı giyimine göre karşılayıp, aklına göre uğurlarlar

Dış görünüş, giyim kuşam, davranış ve tavırlar sözsüz iletişimin parçalarıdır. "İnsanlar kıyafetleriyle karşılanır, fikirleriyle uğurlanır" deyimi de ilk izlenimin önemini ortaya koyan deyimlerimizdendir. İlk defa gördüğümüz insanlar hakkında

fikirlerimiz saniyeler içinde oluşmaktadır. İlk intibayı olumlu ve doğru oluşturabilmek bu bağlamda önemlidir. Hele ki karşı tarafa kendimizi anlatmak için çok uzun saatlerimiz yoksa bu fırsatı iyi değerlendirmek gerektiği açıktır. Özellikle çalışma hayatında, iş ortamında pek çok farklı insanla muhatap olmanın getirdiği belirsizlik dış görünüm konusunda daha dikkatli olmayı gerektirmektedir. İnsanlar ilk izlenimlerine ve algıladıkları imaja göre karşı taraf hakkında yargıya vardığı için olumlu bir etki yaratmanın ilk ve en etkili yollarından biri dış görünüşe önem vermektir. Erkekler için; bakımsız kirli saç ve sakal; bakımsız, sararmış dişler ve ağız kokusu; yırtık, rengi atmış veya kirli giysiler; ağır kokulu parfüm, iş ayakkabıları ile giyilen beyaz çorap; kravat kullanılmadığı zamanlarda gömlek yakasından göğüs kıllarının görünmesi; iş kıyafetleri ile kullanılan postal, spor ayakkabı, sandalet, sabo, boyasız ve bakımsız ayakkabılar; yazılı, karikatürlü, çizgi film karakterli temalı kravatlar; kemere takılan çağrı cihazları ve cep telefonları; görünen yerde dövme, küpe, zincir; imaj kırıcı unsurlar olarak sayılabilir.
İlk izlenim, insanların kendileri hakkında karmaşık bilgileri, kimlikleri, neyi temsil ettikleri, alınıp verilen karşılıklı etkileşimlerle oluşturulur. İlk etki, söylenenlerle olduğu kadar, görüntünün nasıl olduğu, hareketler ve konuşma tarzıyla yaratılır. Güçlü bir etki saniyeler içinde oluşur ve kalıcı bir düşünce yarım dakikadan dört dakikaya kadar olan bir süre içinde görünüş, ses ve hareketler üzerine kurulur. Araştırmalar, ilk karşılaşmada karşı taraf üzerinde etki bırakmak için dört dakikadan az bir süre olduğunu göstermiştir. Yaş, cinsiyet, ırk gibi fiziksel özellikler, boy, kilo, renk ve yüz hatları ile görsel ve hızlı bir şekilde karşı tarafa aktarılır. Ancak, zeka, yetenekler, güvenilirlik, sosyal sınıf, çekicilik, parasal durum vb. sonradan anlaşılır ve her zaman kesin doğru olmaz. İnsanların bazıları sezgilerini kullanır, gördükleri gerçeklere güvenir ve tartar, bazıları ise sözlü olmayan ipuçlarını değerlendirmekte zorlanır. Karşı tarafın kişi hakkında ne kadar sürede ve nasıl yargıya varacağı bilinemediği için ilk seferde iyi bir izlenim yaratmak gerekmektedir. Fiziksel görünüm, kişinin vücut orantısı, vücut şekli, hatları, kilosu, kıyafetinin kumaşı, deseni, rengi vb. kapsar. Kişisel görünüm bir bütündür ve bütün insanlar güzel görünmek isterler. Önemli olan sadece güzel giyinmek değil aynı zamanda iyi bir kişisel bakım yani tepeden tırnağa sağlıklı, düzenli ve temiz görünmektir. Kişisel görünümü etkileyen bazı özellikler ise; sağlıklı olmak; temiz ve canlı bir cilt; bakımlı parlak saçlar; parlak canlı gözler; temiz beyaz dişler; bakımlı eller ve ayaklar; iyi giyim; ses tonu; doğal ve düzenli

CAVİDAN EV

duruş; düzenli ve uyumlu yürüyüş; doğru oturuş biçimi vb.dir. Giyim, kullanılan renkler ve aksesuarlar, saç tarzı, davranış biçimi vb. karşı tarafa hakkımızda pek çok ipucu vermektedir. İlk intiba dediğimiz ilk karşılaşma anında oluşturduğumuz izlenim insanların hafızalarında uzun süre hatta bazen kalıcı olarak yerleşmektedir. Genel olarak imaj diye nitelendirebileceğimiz bütün bu unsurlar hem günlük hayatımızı, hem sosyal ilişkilerimizi hem de iş hayatımızı etkilemektedir. Her insan dış görünüşün etkisi altında kalmakta, buna göre değerlemeler, yargılamalar yapmaktadır. İmaj yönetimi dediğimiz kavramla kendimizi dışarıya daha doğru yansıtmayı başarabiliriz. Çok şükür hiçbir diş sorunum yoktu yalnızca ön dişlerim doğuştan hafif aralıktı dişlerimi kestirtirsen estetik lamine uygulaması yaptırdım ve tedavi sonrasında şunu farkettim; daha özgürce gülüyorum ve gülerken elim artık dudaklarımı kapatmıyor.

Yalakalık nedir

Yalakalık ve yağcılık, kendisine saygısını kaybetmiş insanların kendi çıkarları uğruna başkalarına gereksiz ya da hak etmediği iltifatlarda bulunmasıdır. Kısaca dalkavukluktur... Yalakalık deyip geçmeyin. Bu bir sanattır.
Herkesin yapabileceği, öğrenebileceği bir şey de değildir. Bu sanat sahibinin sırtı yere gelmez. Kişiyi basamakların en yükseğinde tutar. İnsanlığın var oluşundan beri müşterisi vardır. Petrol gibidir. Janjanlı ambalajlı hediye paketi gibidir, alıcısını sevindirir. Ama yine de Allah kimseyi bu sanat erbabının yanına düşürmesin. Kimileri bu durumu "nokta kadar menfaatler için virgül gibi eğilenlerin durumu" diye de tabir eder. Bazıları için yalakalık bir yaşam biçimi olmuştur. Onlar yalakalık yaptıklarının farkında bile değildir. Onların kanına işlemiştir yalakalık yapmak. Büyük ihtimalle bu, onların genlerinden geliyor olsa gerek.Onlarda makamı mevkii ne olursa olsun, bence aslında çok uyanık kimselerdir ki O yalakalardan sonuna kadar yararlanıp kullanırlar. Ve onlara ufak tefek menfaatler sağlarlar. Kısaca her iki taraf içinde utanç verici bir durumdur bu. Türkçe deki yalakalığın tanımında kullanılan kelimelerin çokluğuna bakıldığında toplumumuzun konuya ne denli ilgi ve alaka duyduğunu görmek mümkün olur. Yağcı, yağdanlık, dalkavuk, şakşakçı, şaklabanlık, kemik yalayıcılık, yalpaklık, huluskarlık, omurgasızlık, yanar dönerlik, v.s. Uzayıp giden bir çeşitlilik vardır,Türkçedeki yalakalık literatüründe.Yalakalığın ırkı, dini, dili ya da mezhebi yoktur. İngilizcede "brown nosing" burun b..ku anlamına gelir ki bizdeki yalakalık

CAVİD ALİYEV

deyimiyle aynıdır.Eskiden yaşayan kralın biri patlıcanı çok severmiş. Patlıcandan her bahsettiğinde, Soytarısı iç geçirir Kralı tasdik edermiş. Kral; ‘Patlıcan dolma gerçekten mükemmel bir yemek’ diye konuşsa, Soytarı atılır ‘evet patlıcan dolmanın üzerine yemek tanımam’ dermiş. Kral patlıcan musakkadan bahsetse ‘ah var mı patlıcan musakka gibi bir yemek’’ diye söze başlarmış. Kral ‘ üç öğün patlıcan kızartma olsa yerim’ dediğinde, ‘bir ömür patlıcan kızartma yiyebilirim’’ dermiş.Zaman geçtikçe Kral patlıcandan bıkmış nefret eder olmuş. ‘Bu patlıcan yemeğini nasıl yerler bilmem. Böyle tiksindirici bir yemek daha olamaz’ demiş. Soytarı ‘Haklısınız Kralım millette ne mide var. Aslında tüm patlıcan yemeklerini yasaklamak lazım’ demiş. Soytarının daha önceki söylediklerini bilen bir kişi ‘Yahu! Daha düne kadar sen değimliydin patlıcan yemeğini öve öve göklere çıkaran?’ diye sorduğunda Soytarı atılmış. ‘Ben Kralın Soytarısıyım patlıcanın değil.’Yalakalık üzerine bir derleme yapmak istedim bugün. Bilin bakalım kimi tarif ettim? Aslında etrafımızda o kadar yalaka var ki, bu şablon tümüne uyar. Aman efendim. O yalakalar bizden uzak dursun. Her ne kadar bulaşıcı olmasa da, bizi de yanlarında görenler “yalaka” sanabilir.

Doğal afetler

Bir çok insanın ölmesine ve yaralanmasına sebep olabilen, bulunduğu yerdeki hayatı tamamen sekteye uğratıp, büyük maddi ve manevi zararlar veren olaylar afet diye tanımlanırken, doğal afetler tamamen insanın kontrolü dışında gelişen afetlerdir. Doğal afetlerin oluşumları sel, kasırga, kuraklık, deprem gibi doğa olaylarına dayanır.Nerede yaşarsanız yaşayın, dünya üzerindeki hiç bir yer bu doğal afetlerin tümünden kaçabilecek kadar güvenli değildir. Bu türden afetler her ülke ve insan topluluğunun başına gelebilirken, bu felaketleri minimum can ve mal kaybı ile atlatmak, öncesinde alınan tedbirlere ve toplumdaki bireylerin bilinçlilik düzeyine bağlıdır.Bu konuda bir örnek verecek olursak deprem ülkemiz de dahil bir çok ülke için tehlike oluşturur. Özellikle Japonya deprem sayısı ve depremlerinin şiddeti ile en riskli ülkelerden biridir. Çok sık ve büyük depremler yaşamalarına rağmen Japonya deprem konusunda tehlikeli bir ülke değildir. Japonların ülkelerindeki jeolojik faaliyetler konusundaki bilinçli olmaları ve binalarını depreme mümkün olan en dayanıklı şekilde inşa etmeleri, bu doğal afeti daha az zararlı hale getirmiştir.İnsanoğlunun doğaya kafa tutup, mükemmel bir

CAVID ALIYEV

korunma sağlaması mümkün değildir. Her medeniyeti yok edebilecek boyutta doğal afet mümkündür. Tedbir alarak aşabileceğimiz durumlar mevcutken, vurdum duymaz davranmak sonumuzu felakete götürür. Bu sebeple öncelikle doğal afetler konusunda bilgi sahibi olmalı ve alınabilecek önlemleri iyi değerlendirmeliyiz. Önlemin yanı sıra olası bir afet durumunda yardım yollarını da iyi planlamalı, eğitimli ve gönüllü personelleri daima hazırda bekletmeliyiz.

Çoçukların evlatlık edinmesi

Anne-baba olmak için illa ki çocuk doğurmak şart değil. Bir çocuğu koruyan, bakan, seven ve kabul eden insanlar da anne-baba oluyor. Bir çocuğu karnında değil yüreğinde büyütenler de annedir.Bir çocuğa can vermeyen ama ona emek harcayıp sevgisini verenler de babadır. Bir çocuğu büyütmekten keyif alanlar, o çocuğu topluma kazandırmak için her şeyini ortaya koyanlar da anne-babadır.Evlat edinmeyi ve evlat edinilmiş olmayı taşımak kolay değildir. Evlat edinme kararını vermek zordur. Değişik nedenlerle biyolojik ailesinin yanında büyüyemeyecek olan çocuğun, bir çocuk yuvası yerine, bazı özel koşullar yerine getirildikten sonra bir aile içinde özel olarak sabırla sevgiyle özveriyle büyütülmesi şanstır çoğu kez. Değişik nedenlerle çocuk sahibi ol(a)mayan kişiler için de evlat edinme kurumu şanstır. İki ihtiyaç gurubunun bir araya gelmesidir aslında evlat edindirme.Sosyal hizmet alanlarından biridir; çocuk. Evlât Edinme de "Koruyucu Aile" gibi bu alanın alt alanlarından biri. Bu iki alanın bazı ortak özellikleri olsa da en önemli ayırıcı özellik çocuğun velayeti hususudur. "Koruyucu Aile" işleyişinde velayet çocuğun biyolojik ailesindedir ve çocuğun bakım, yetişme ve eğitim sorumluluğunu devlet belli esaslar çerçevesinde koruyucu aileyle paylaşır.Durumu evlat edindirilmeye uygun bir çocukla, durumu evlat edinmeye uygun kişi/eşler arasında hukuki bağlar sağlanarak çocuk ebeveyn ilişkisinin kurulduğu "Evlât Edinme" işleyişinde ise çocuğun bakım, yetişme ve eğitim sorumluluğu tamamen aileye aittir.Evlât edinmesine hukuksal engeli olmayan kişi veya eşleri için "evlat edinen", hakkında mahkemece korunma kararı alınan veya ailesi tarafından evlât edinilmesine rıza gösterilen küçüğe "evlât edinilen", daha erken yaşta ergin olma durumu hariç, 18 yaşını doldurmamış kişiye "küçük" deniliyor.Evlât Edinme

CAVID ALIYEV

koşulları arasında; küçüğün, evlât edinen tarafından en az bir yıl bakılmış ve eğitilmiş olması, evlât edinilmenin küçüğün yararına olması, evlât edinenin (varsa) diğer çocuklarının yararlarının, hakkaniyete aykırı şekilde zedelenmemesi, evlât edinecek kişi veya eşlerin, evlât edinilenden en az 18 yaş büyük olması, küçük, ayırt etme gücüne sahipse, rızasının alınması, küçüğün ana ve babasının rızasının bulunması (4), küçük vesayet altında ise vesayet dairelerinin izni gerekiyor.Evlât edinmek isteyen kişi evli değilse 30 yaşını doldurmuş olmalı; eşler en az beş yıllık evli veya ikisi de 30 yaşını doldurmuş olmalı; eşlerden birinin, diğerinin çocuğunu evlât edinebilmesi için en az iki yıllık evli veya 30 yaşını doldurmuş olması; 30 yaşını doldurmuş olan eşin, tek başına evlât edinebilmesi için eşinin ayırt etme gücünün olmaması veya iki yılı aşkın süreyle nerede olduğunun bilinmemesi ya da mahkeme kararıyla ayrı yaşadığını kanıtlaması gerekiyor.İnceleme esnasında başvuru sahibinin ve varsa birlikte yaşadığı diğer bireylerin; kişilik-eğitim-kültürel özellikleri, sağlık-ekonomik durumları, aile içi-dışı iletişimleri, küçükten beklentileri, evlât edinme ile çocuk bakım-eğitim-yetiştirme konusuna yaklaşımları, evlât edinmek istedikleri küçüğün özellikleri değerlendiriliyor.Sosyal hizmet uzmanı tarafından hazırlanan "sosyal inceleme raporu" sonucunda başvurusu uygun bulunanlara durum yazılı olarak bildiriliyor.Başvuru koşullarını taşımayanlar ile sosyal inceleme için zaman ayırmayanların dosyası işlemden kaldırılıyor, geçerli mazereti olanların dosyası askıya alınabiliyor, sözleşmesiyle yanlarına yerleştirilen küçüğü, kendileri veya küçüğün belgelendirilen ciddi sağlık sorunu dışında geri verenlerin sonraki başvuruları reddediliyor.Başvuru sıralamasında küçüğün yaşı, cinsiyeti, sağlık durumu, varsa kardeşi ile birlikte istenmesi gibi özellikler belirleyici. Evlât edinilecek küçüğün, varsa kardeşi ile birlikte evlât edindirilmesi değilse birbirlerine yakın yerleşim yerlerinde bulunan ve birbirleriyle görüştürebilecek kişi veya eşlerin yanına yerleştirilmesine özen gösteriliyor. Kardeşleri birlikte evlât edinmek isteyenlere öncelik verilebiliyor. Aileye istedikleri özelliklerde en fazla üç çocuk gösteriliyor.Sağlık vb. nedenlerden dolayı sair ailelerce kabul edilmeyen çocuklar için yaş farkı dikkate alınmıyor. Eşler arasında 10'dan fazla yaş farkı olması halinde eşlerin yaş ortalaması dikkate alınarak sosyal hizmet uzmanının uygun göreceği yaşta çocuk yerleştirilebiliyor. Geçici bakım sürecinde ebeveynlik sorumluluğunu yerine getirmeyenlerden küçük geri alınabiliyor.

CAVID ALİYEV

Medyanən depremdeki rolu

Türkiye'nin son on yıllardaki en büyük depremini yaşayan Van'da hayatını, sevdiklerini, yuvasını kaybeden binlerce insan var. Hava soğuk, moraller de binalar gibi yerle bir olmuş durumda… Türkiye adeta kenetlendi depremzedelerin acısını hafifletmeye çalışmak için, daha önceki felaketlerde olduğu gibi. Ama Van'da farklı olan birşey vardı: sosyal medyanın, özellikle Twitter'ın, kullanımı.Sosyal medyanın insanlar arasında yarattığı etkileşim sayesinde depreme ve depremzedelere gösterilen duyarlılık arttı. Eskiden olsa ne yakınımızdaki birkaç kişi dışındakilere gösterebilirdik hislerimizi, ne de bu kadar çok kişinin konuya verdiği önemi farkedebilirdik. Başkalarının fikirlerini okumak, onlara karşılık vermek, kendi aldığı haberleri paylaşmak derken herkes Van'dan bahseder hale geldi.Haber çabucak bütün dünyaya yayıldı, herkesin dikkatini çekti. Biz kendi aramızda durumun vehametini anlamaya çalışırken yaklaşık 8 milyon takipçisi olan Amerikalı şarkıcı Rihanna Twitter'da "Turkey, we're praying for all of you #Pray4Turkey" (Türkiye, hepiniz için dua ediyoruz) yazdı. Kısa sürede "#Pray4Turkey" dünya çapındaki gündem konuları arasında bir numaraya kadar çıktı ve normalde yaşananlardan haberdar bile olmayacak binlerce kişi Türkiye'ye iyi dileklerini gönderdi. Herkesin #Pray4Turkey yazdığını gören Türkler, yaşanan felaketi daha çok sahiplendi.Sosyal medya, yardımların organize edildiği bir platform haline geldi.Türkiye'ye geri dönersek… Olayın şoku atlatıldıktan ve hasarın ciddiyeti anlaşıldıktan sonra birçok kişi Twitter ve Facebook'ta Van'a destek gönderecek olan kurumların iletişim bilgilerini paylaşmaya başladı. Bu arada, bütün yardım kuruluşlarının bilgilerini tek platformda toplamak ve deprem bölgesindeki ihtiyaçları doğru şekilde belirtebilmek için WordPress'te "Yalnız Değilsin Van" başlıklı bir site kuruldu. Sürekli güncellenen sitede Van civarındaki

CAVID ALIYEV

acil yardım ihtiyacı olan köylerin durumu da okuyucularla paylaşılıyor. Sosyal medyanın en değerli katkısı ise şüphesiz enkaz altındaki kişilere ulaşma konusunda oldu. Twitter kullanıcıları tarafından kayıp olduğu bildirilen kişileri verilen adreslerde arayan AKUT Derneği, belki de başka şekilde ulaşamayacağı kişilerin hayatını kurtardı. Sosyal medyayı çok başarılı şekilde kullanan AKUT, "her ihbarı doğru kabul edip tek tek değerlendirmekle yükümlüyüz" şeklinde açıklama yaptı. Dernek, Twitter'ı tek yönlü bilgi kaynağı olarak kullanmayıp yazanlara cevap vererek bilgi kirliliğini azaltmayı da başardı.

Komşuluk

Komşu; ev, iş yeri, köy, kasaba ya da ülke bakımından yakın olan insanların aldıkları bir isimdir. Aileden sonra en yakın sosyal çevreyi temsil eder. Hayat zordur. Hayatın zor şartları da insanların bir arada yaşamasını zorunlu kılmıştır. Bir arada yaşarken de insanların dayanışma içinde olması da çok önemlidir. Komşuluk bu bakımdan önemli bir yere sahiptir. Evde ekmek bittiğinde, acil bir şeye ihtiyaç duyduğumuzda imdadımıza herkesten önce komşumuz yetişir. Bu yüzden de "Komşu komşunun külüne muhtaçtır." Bazen çok önemsiz bir şey gibi görünse de, o önemsiz şeyin yokluğu büyük işlerin aksamasına yol açabilir.Komşuluk ilişkileri, küçük yerleşim birimlerinde, köylerde daha sağlam ve dayanışma çerçevesi içindedir. Bu dayanışmayı ne yazık ki büyük şehirlerde, kentlerde göremeyiz. Buralarda komşuluk anlamını yitirmiştir. Onun yerini sözde komşuluk yani komşusuzluk almıştır. Apartmanlarda birbirini tanımayan, konuşmayan birçok insan vardır ve bu insanlar iletişim kopukluğu içindedirler. Bu nedenle artık eskisi gibi sağlam komşulukları çok az görebilmekteyiz.Komşusuzluk, insanı yalnızlığa ve çaresizliğe sürükler. Çünkü komşuluk, sadece maddi yönden değil, manevi yönden de önemlidir. İnsanın sevinç ve hüznünü paylaşabileceği komşuluk ilişkilerine ihtiyacı vardır. Yeri gelir komşuluk akrabalıktan da önde gelir. Hatta akrabalıktan da güçlü olabilir.Komşunun olması, insana sosyal destek ve güç verirken komşusuzluk insana yalnızlık ve kimi zaman çaresizlik verir. Bu nedenle komşularımızın değerini bilmeli, onlarla iyi geçinmeliyiz. Komşuluk, dayanışmadır; bunu da asla unutmamak gerekir.

CAVID ALİYEV

Ticaret

Ticaret malların/ürünlerin üretim sürecinden tüketimine kadar geçen zamanda, ekonomik değer taşıyan başka nesneler ile değiştirilmesi, alışı ve satışı anlamında kullanılmaktadır. Ticaretin insanlık tarihindeki ilk şekli takastır. Takas yöntemi ile, mal ve hizmetler birbiri karşılığında değiş tokuş edilir. Günümüzde ise artık değişim aracı olarak para kullanımının keşfedilmesi insanlık tarihinin erken dönemlerine dayanmaktadır. Pek çok tarihçi ticaretin, iletişimin doğuşunu takiben takas yöntemiyle başlamış olduğunu düşünmektedir.Ticaretin ortaya çıkış nedeni, insanın ihtiyaçlarını karşılama arzusudur. Üretimin ve kaynakların kısıtlı olmasından dolayı insan, kendinde olmayan mal veya hizmeti bir başkasından sağlamak istemiş, bunun için de kendinde bulunan mallar ile değiş tokuş yapmaya başlamıştır. Daha sonra iş bölümünün gelişmesi ve ticari malların çeşitlerinin artması ile, ortak bir değişim aracına ihtiyaç duyulmaya başlamıştır. Böylelikle ekmek, altın, fasulye, inci gibi mallar, para gibi bir değişim aracı olarak kullanılmaya başlamıştır.Paranın keşfi, ticaretin kolaylaşmasını ve yaygınlaşmasını sağlamıştır. Taşımacılığın ve iletişimin de gelişmesi ile birlikte ticaret bugünkü halini almıştır. Bu gelişim sırasında da içinde bulunduğumuz ekonomik sistem gelişmiş, ticareti düzenleyici kanunlar yapılmıştır. Günümüzde ticaret, ekonominin merkezinde yer almaktadır.İlkel toplumlarda mal alışverişi, değiş tokuş / takas ticareti veya doğal alışveriş olarak bilinen, ürüne/mala karşı ürün/mal olarak yapılırken, gelişen modern para ekonomisinde, ticaret, paraya karşılık mal/ürün alışverişi biçiminde yapılmaktadır. Ticaret kavramı ilk olarak 15. yüzyılda ortaya çıkmış, ancak 18.

CAVİD ALİYEV

yüzyılda uzak ticaretin ve kentsel ticaretin gelişmesiyle ortaya çıkan tüccar birliği, ticarethane, ticaretçi ya da ticari gibi kavramların arkasında kalmıştır. Bu ticaret şehir ve ülkeler arasıda olabilir.Ticaret kavramı, günümüz ticaret eğitiminde kullanılan anlamı olan; "Malların ticaret yapmak amacıyla alımı ve tam bir işlem ve muameleye tabii tutmadan satımı (mal ticareti)", şeklindeki tanımı ilk olarak 19. yüzyılının başında kullanılmıştır. Rudolf Seyyfert'e göre mal ticareti; malın satışı, nakliyesi ve yeniden paketlenmesidir ve bu hizmetler ticaretin belirleyici temel işlevleridir." Ticari işletmeler, bu temel işlevleri ve başka ticari faaliyetleri; a) sektörel, b) sınırlı ya da tam olarak, c) kendi adına, d) bütün risklerini üstlenerek yapan kuruluşlardır ve bu kuruluşlar tedarik ve pazarlama konusunda işin uzmanlarıdır.

Anılan tanımlar ticaretin pazar ekonomisindeki özel anlamını vermemektedir. Bu tanımlama, ticaretin pazar ekonomisindeki anlamı ile daha açık bir şekilde vermektedir: "Ticaret, çeşitli malların sunulduğu sürüm ve satış pazarı ile mal ve hizmet talebini karşılayan tedarik pazarının devamlı ve eşzamanlı işleyişidir." (Schenk 2007, s. 16). Bu yüzden ticaret, diğer hiçbir ticari sektörde olmadığı gibi, pazar ekonomisinin temel unsurudur. Ticaret, soyut-düşünsel değil, somut hizmet ve ürün değişiminin gerçekleştiği pazarlar yaratır. Bu tanım, yerleşik ticaret ve mekâna bağlı olmayan katalog üzerinden alışveriş ve sanal ticaret için de geçerlidir.Bunların dışında, dar anlamda, ticaret yapan kuruluşlar dışında da, ticaret benzeri iş yapan kuruluşlar mal değişiminde yer alır. Bu kuruluşlara örnek; ticari temsilcilikler, komisyon kuruluşları ve komisyoncular dır.Ticaret, ulusal ekonomide belirleyici bir hacme sahiptir. Aynı zamanda, bir ülke veya AB gibi ülkeler topluluğunun sınırları içerisinde gerçekleşen İç Ticaret, ülkelerin birbirleri ile yaptıkları sınır ötesi ticaret olan Dış Ticaret ve Transit Ticaret ile aynı öneme sahiptir. Malların yurtdışına satılmasına İhracat, yurtiçinde yabancı malların satılmasına ise İthalat denmektedir.İç Ticarette, Toptan Ticaret ve Perakende Ticaret olmak üzere iki tür vardır. Toptan Ticaret yapana toptancı, perakende ticaret yapana da perakendeci denir. Toptancılar, üretici ve perakendeci arasında aracılık yapan, depolama, taşıma, dağıtım gibi faaliyetlerle uğraşan büyük ölçekli işletmelerdir. Perakendeciler ise malları küçük miktarlar halinde satan işletmelerdir. Perakende ticaret, malların doğrudan doğruya tüketicilere satılmasıdır. Bunlar müşterilerin alım kapasitesine, bağımsızlığına, müstakil ve ticari anlaşmalara bağlı ticarete göre belirlenmektedir. Ticaret eyleminin yerine

CAVİD ALİYEV

bağlılık konusunda da Sabit Ticaret, Seyyar Ticaret ve Elektronik Ticaret (E-Ticaret) olarak birbirinden ayrılmaktadır.Bir ülkede, ihracat ithalattan fazla ise dış ticaret fazlasından söz edilir. İhracatın bir ülkeye katkısı, ülkeye para akışını sağlamasıdır; ancak sakıncası ise, ihracatın yapıldığı ülkelerin ekonomik esenliklerine olan bağlılıktır. Bundan dolayı, bir ülkede meydana gelen bir ekonomik kriz diğer bir ülkeye sıçrar. Ucuz işgücü ülkelerinden yapılan ithalatın muğlâk etkileri vardır: Bir taraftan ülke içinde tedarik ucuzlar; ancak diğer taraftan da rekabet eden yerli üreticiler pazardaki yerleri kaybedebilirler.Ülkede ithalatın ihracattan fazla olması durumunda da dış ticaret açığı ortaya çıkar. Ülkede bulunmayan ürünlerin dışarıdan temin edilebilmesi ithalatın temel olarak sağladığı avantajdır. Örneğin; Bir ülkede bulunmayan hammadde ve ülkede yetişmeyen meyvelerin başka yerlerden getirtilmesi gibi. Ancak, başka ülkelere ve onların teslimatlarına bağımlı durumda olmak ithalatın en büyük dezavantajıdır. Bu durum, özellikle, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) petrol üretimini ciddi bir şekilde azaltması ve patlak veren petrol krizi ile oldukça belirginleşmiştir.Dış Ticaretin anlamını ve sağladığı kazançları açıklamak için, bir yandan teknolojik farklılıklar ya da kaynak donanımından (Heckscher-Ohlin-Theorem) dolayı karşılaştırmalı üstünlükler konsepti, diğer yandan da henüz tamamlanmamış rekabet ve dış ticaret ile ilgili teoriler ön plana çıkar.İç Ticaret'in anlamını ve önemini açıklamak amacıyla birçok konsept geliştirilmiştir. Bunlardan en önemlileri; iş bölümü konsepti, karşılaştırmalı maliyet avantajı teorisi, karşılaştırmalı fayda avantajı teorisi, ticaret işlevi teorisidir.Ticaret, ulusal ekonomide belirleyici bir hacme sahiptir. Aynı zamanda, bir ülke veya AB gibi ülkeler topluluğunun sınırları içerisinde gerçekleşen İç Ticaret, ülkelerin birbirleri ile yaptıkları sınır ötesi ticaret olan Dış Ticaret ve Transit Ticaret ile aynı öneme sahiptir. Malların yurtdışına satılmasına İhracat, yurtiçinde yabancı malların satılmasına ise İthalat denmektedir.İç Ticarette, Toptan Ticaret ve Perakende Ticaret olmak üzere iki tür vardır. Toptan Ticaret yapana toptancı, perakende ticaret yapana da perakendeci denir. Toptancılar, üretici ve perakendeci arasında aracılık yapan, depolama, taşıma, dağıtım gibi faaliyetlerle uğraşan büyük ölçekli işletmelerdir. Perakendeciler ise malları küçük miktarlar halinde satan işletmelerdir. Perakende ticaret, malların doğrudan doğruya tüketicilere satılmasıdır. Bunlar müşterilerin alım kapasitesine, bağımsızlığına, müstakil ve ticari anlaşmalara bağlı ticarete göre belirlenmektedir. Ticaret eyleminin yerine

bağlılık konusunda da Sabit Ticaret, Seyyar Ticaret ve Elektronik Ticaret (E-Ticaret) olarak birbirinden ayrılmaktadır.Bir ülkede, ihracat ithalattan fazla ise dış ticaret fazlasından söz edilir. İhracatın bir ülkeye katkısı, ülkeye para akışını sağlamasıdır; ancak sakıncası ise, ihracatın yapıldığı ülkelerin ekonomik esenliklerine olan bağlılıktır. Bundan dolayı, bir ülkede meydana gelen bir ekonomik kriz diğer bir ülkeye sıçrar. Ucuz işgücü ülkelerinden yapılan ithalatın muğlâk etkileri vardır: Bir taraftan ülke içinde tedarik ucuzlar; ancak diğer taraftan da rekabet eden yerli üreticiler pazardaki yerleri kaybedebilirler.Ülkede ithalatın ihracattan fazla olması durumunda da dış ticaret açığı ortaya çıkar. Ülkede bulunmayan ürünlerin dışarıdan temin edilebilmesi ithalatın temel olarak sağladığı avantajdır. Örneğin; Bir ülkede bulunmayan hammadde ve ülkede yetişmeyen meyvelerin başka yerlerden getirtilmesi gibi. Ancak, başka ülkelere ve onların teslimatlarına bağımlı durumda olmak ithalatın en büyük dezavantajıdır. Bu durum, özellikle, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) petrol üretimini ciddi bir şekilde azaltması ve patlak veren petrol krizi ile oldukça belirginleşmiştir.Dış Ticaretin anlamını ve sağladığı kazançları açıklamak için, bir yandan teknolojik farklılıklar ya da kaynak donanımından (Heckscher-Ohlin-Theorem) dolayı karşılaştırmalı üstünlükler konsepti, diğer yandan da henüz tamamlanmamış rekabet ve dış ticaret ile ilgili teoriler ön plana çıkar.İç Ticaret'in anlamını ve önemini açıklamak amacıyla birçok konsept geliştirilmiştir. Bunlardan en önemlileri; iş bölümü konsepti, karşılaştırmalı maliyet avantajı teorisi, karşılaştırmalı fayda avantajı teorisi, ticaret işlevi teorisidir.

Çevre kirliliği ve çözüm yolları

Çevre insanların hayatları boyunca yaşamlarını sürdürdükleri ve uyum sağlamaya çalıştıkları fiziki, sosyal ve kültürel ortamdır. Bu ortam insanların pek çok açıdan etkileşim halinde bulundukları bir atmosferdir. Çevrenin özellikleri ve içinde bulunduğu şartlar tüm canlıları olduğu gibi insanları da pek çok açıdan etkisi altına alır.İnsanın kendini geliştirmesinde ve kişilik özelliklerini kazanmasında çevre çok önemli bir etkiye sahiptir. Bunun için söylenmiş pek çok atasözümü de vardır. Kır atın yanında yatan ya huyundan ya suyundan, körle yatan şaşı kalkar, topalla gezen aksamak öğrenir atasözleri çevre ile etkileşime örnek gösterilebilecek atasözlerimizdir.İçinde bulunduğumuz çevreyi iyileştirmek ya da yaşanılmaz bir

yer haline getirmek biz insanların elindedir. Biz çevremizi temiz tutarak korursak çevremiz bir cennet bahçesine döner. Bununla birlikte çevremizi cehennem haline getirmek de yine bizlerin elindedir. Bu nedenle çevremizi korumak için gerekli önlemleri alarak çevre sorunlarına duyarlı olmamız gerekmektedir.Çevre tüm canlıların etkileşim halinde olduğu ortamdır. Hava, su , toprak her biri çevreyi oluşturan unsurlardır. Bu unsurlar olmadan yaşam olmaz. Yaşamımızın kaliteli şekilde devam edebilmesi için çevresel faktörlerin en iyi şekilde muhafaza edilmesi lazımdır. Maalesef insan nimetlerinden yararlandığı çevreye bilinçli veya bilinçsiz şekilde zarar veriyor. Verdiği zararın kendisini etkilediğini düşünmeden.Çevre sorunları ekolojik döngünün bozulmasına sebep oluyor. Ormanların tahrip edilmesi , artan sanayi, bilinçsiz yakıt tüketimi gibi faktörler soluduğumuz havanın kirlenmesine , denizlere atılan atıklar, fabrika atıkları suyun kirlenmesine dolayısıyla salgın hastalıklar ve canlı ölümlerine , toprak kirliği ile de verimsiz toprak ve canlı ölümü ile sonuçlanmaktadır. Bunlarla birlikte küresel ısınmada hayatımızı ciddi anlamda tehdit eden çevre sorunlarıdır.Kaliteli ve sağlıklı bir yaşam için doğanın korunması şarttır. İnsanoğlu kendine hizmet eden doğayı en iyi şekilde korumalıdır. Bunun için öncelikle bilinçlendirme çalışmaları yapabiliriz. Çevreye nasıl zarar verdiğimizin farkına vardırmalı ve bir takım yaptırımlar uygulamalıyız. Oksijen kaynağımız ormanlarımıza sahip çıkmalı, pikniğe gittiğimiz alanlarda atık malzemelerimizi bırakmamalıyız. Fabrikaların atıklarını denize dökmelerine müsade edilmemelidir.Fosil yakıt tüketimi kontrol altına alınmalı zararsız yenilenebilir enerji kaynakları tercih edilmelidir.Arabalara ve fabrika bacalarına filtre takılmalıdır. Atıklarımızı geri dönüştürerek kaynaklarımızın korunmasına yardımcı olmalıyız. Doğadaki tüm canlıları korumalıyız.

CAVİDAİYEV

Milli Bayramlar

"nev" (yeni) ve "ruz" (gün) sözcüklerinin birleşmesi ile oluşturulmuş olan Nevruz sözcüğü, "yeni gün" anlamına gelmektedir. Burada bahsi geçen "yeni gün" kavramı ise ilkbaharın ilk gününü, doğanın yeniden canlanmasını ifade eder.
Bilindiği gibi ilkbahar, doğa ananın yeniden dirilişidir. Kış mevsimi ile geçici bir uykuya dalan tabiatın yeniden canlanmasıdır. Türkler, tarih boyunca tabiat ile iç içe yaşamış, onu anlamlandırmış, ona değer vermiştir. Sadece İslamiyetin kabulü

ile değil, İslamiyetten önce de Nevruz kutlamaları yapmıştır. Bilindiği kadarıyla bayramın tarihi üç bin yıl öncesine kadar dayanmaktadır. İlk Türk devletleri olarak kabul ettiğimiz Göktürkler'de, Uygurlar'da ve daha sonrasında Selçuklular'da, Osmanlılar'da ve ismini sayamadığımız daha birçok Türk devletinde Nevruz Bayramı kutlamaları yapılmıştır. Nevruz Bayramının, Türk tarihinde çok önemli bir yeri vardır. Dünya genelinde 21 Mart olarak kabul edilen Nevruz Bayramı tarih boyunca gerçek bir bayram havasında kabul edilmiş ve türlü etkinlikler düzenlenmiştir. İslamiyetten önceki Türk devletlerindeki kutlamalar ile İslamiyetten sonraki Türk devletlerinde kutlamalar arasında bazı inançsal ayrılıklar vardı elbette; ancak hepsinde de yaşanan coşku aynıydı. Özellikle İslamiyetin kabulünden sonra Türkler bu bayramda çeşitli dini ibadetlerini yerine getirir ve zamanlarını ibadethanelerde geçirirdi. İnsanların kaynaşması, eğlenmesi için çeşitli törenler tertip edilir, pazarlar kurulur ve tıpkı şimdiki bayramlarda olduğu gibi herkes özenli bir şekilde giyinir, gözlere sürme çekilirdi.Özellikle göçebe bir yaşam sürmekte olan eski Türk devletleri için ilkbaharın gelişinin yani Nevruz Bayramının önemi çok büyüktür. Hayvancılıkla geçinen bu devletler için ilkbahar bereket ve bolluk anlamına gelirdi; zira hayvanları istediği kadar beslenir ve zorlu göçebelik yaşamı kolaylaşmış olurdu.Türk kültüründe Nevruz geçmişten günümüze önemli bir yere sahip olmuştur. Günümüzde de bu bayramda çeşitli törenler düzenlenmekte ve insanlar baharın gelişini en güzel şekilde kutlamaktadır. Daha nice güzel Nevruzların yaşanması için doğa ile barışık yaşamayı, çevreyi önemsemeyi öğrenmemiz gerekir. Değişen iklim koşulları, dolayısı ile mevsimlerin tarihlerinde değişimlerin yaşanması, biz insanoğlunun kötü bir eseridir.

Anneler Günü, Babalar Günü, Sevgililer Günü

Bu dünyada hakkını ödeyemeyceğimiz tek sey anne ve babalarımızdır..
Hiç bir insan hiç bir kimse bizlerin annesinin babasının bizler için katlandığı eziyet ve cefalara katlanamaz..Hiç bir insan anne ve babalarımız kadar bizim sağlımızı mutluluğumuzu ve sıhhatimizi düşünemez..Hiç bir insan Allaha bizlerin bu dünyada ve öteki dunyada selamete kavuşması için anne babalarımız kadar dua ve niyazda bulunamaz…
Bir evlat için kendini gözünü kırpmadan ateşe atıcak olan bir kişi varsa oda

CAVİD ALİYEV

annedir…İşte bu yüzden bizleri doğuran çeşitli zorluklara eziyetlere katlanarak bizi yetiştiren ve bu günlere getiren anne babalarımızın kıymetini çok iyi bilmeli onlara her zaman ve her yerde sevgi saygı ve hürmetimizi kusursuz sekilde göstermeliyiz.. Şunu iyi bilmeliyiz ki yaptığımız her işte önce Allahın sonrada anne ve babamızın rızasını almalıyız.. çünkü yaptığımız herhangi bir şeyin yolunda gitmesi sonunun hayırlı bitmesi, onların gönüllerinin alınmasına bağlıdır..
Anne babamızı hiçe sayar onları hal hatır etmez ve hiç bir konuda onlara bilmeseler bile sırf gönlünü hoş etmek ve rızasını almak için danışmazsak hiç bir işimiz yolunda gitmez. Hepimiz bunu bizzat yaşayarak tecrübe edinmiştir…
Anne babamız bizi nasıl küçüklükten yetiştirip bu günlere getirdiyse.. bizde onların bütün ihtiyaçlarını karşılamalı ve en küçük rahatsızlıklarında hiç kimseyi gözetmeksizin onlarla anında ilgilenmeliyiz..Anne ve babanın değeri hiç bir zaman ölçülemez ve hakkı hiç bir zaman ödenemez.. bizlerde her çocuk gibi ailemize anne ve babamıza yakışır birer evlat olmalı ve hem bu dünyada hemde öteki dünyada onların yüzünü ak çıkarmalıyız..
Her zaman bizim gibi birer evlat yetiştirdikleri için gurur duymalarını sağlamalı ve onları hiç bir zaman utandırmamalıyız…Sevgiler Günü'nün başlangıç tarihi eski Roma zamanına uzanıyor. Eski Roma'da 14 Şubat günü bütün Roma halkı için önemli bir gündü. Nedeni ise bu günde Roma tanrı ve tanrıçalarının kraliçesi sayilan Juno'ya duyulan saygıdan ötürü tatil yapılırdı. Juno ayrıca Roma halkı tarafından kadınlık ve evlilik tanrıçası olarak da biliniyordu. Bu günü takip eden 15 Şubat gününde ise Lupercalia Bayramı başlıyordu
Bu bayram halkın genç nüfusu için büyük önem taşımaktaydı. Bunun nedeni ise yaşantıları kesin kurallar ile sınırlandırılmış, bunun doğal sonucu olarak bir birliktelik yaşama şansı olmayan bu gençler sadece bu bayram süresince bile olsa birbirlerinin partneri oluyorlardı
Hangi genç bayanın hangi genç erkek ile bir çift oluşturacağı eski bir gelenek olan ve Lupercalia Bayramı'nın arife günü yapılan bir çekiliş ile belli oluyordu. Romalı genç kızlar isimlerini küçük kağıt parçalarının üzerine yazıp bir kavanoza koyuyorlardı. Genç Romalı erkkeler ise kavanozdan bu kağıtları çekerek üzerinde hangi kızın ismi yazıyorsa o kızla bayram eğlenceleri boyunca beraber oluyorlardı. Bu birliktelikler birbirine aşık olan çiftler için bayram süresinin dışına taşıp genellikle evlilikle sonlanıyordu. O zamanın İmparatoru 2. Claudius, Roma'yı kendi katı kuralları ile zalimce yöneten bir hükümdardı. Onun için en büyük

CAVİD ALİYEV

problem ordusunda savaşacak asker bulamamaktı. Ona göre bu durumun tek sebebi Romalı erkeklerin aşklarını ve ailelerini bırakmak istememeleriydi. İşte bu yüzden Roma'daki tüm nişan ve evlilikleri kaldırdı Aziz Valentine de Claudius'un hükümdarlığı zamanında Roma'da yaşayan bir papazdı. Kendisi gibi papaz olan Aziz Marius ile birlikte Claudius'un yasağına rağmen gizlice çiftleri evlendirmeye devam etti. Ancak imparator bu durumu bir süre sonra öğrendi. Aziz Valentine insanları evlendirmeye devam ettiği için tutuklandı ve yaptıklarının cezası olarak sopa ile dövülerek öldürüldü. Milattan sonra 270 yılının 14 Şubatı Hristiyan şehitliğine gömüldü Aynı zamanlarda Roma'daki putperestler, şubat ayı içinde kutlanan Lupercalia Bayramı'nı kendi putperest tanrıları için kutluyorlardı. Bayram öncesi yapılan geleneksel çekilişi ise seromoniye bağlı kalarak kendileri için uygulamaya başladılar. Hristiyan Kilisesi'nin ilk kurulduğu yıllarda hizmet veren papazlar bu törenlerin, özellikle de evlenmemiş gençlerin putperestler ile birlikte anılmasından rahatsız oldukları için bir çözüm buldular. Bu gençlerin isimlerinin azizlerle birlikte anılmasını istedikleri için Lupercalia Bayramı'nın başladığı günü Aziz Valentine Günü olarak kutlamaya başladılar. O gün bugündür her yılın 14 Şubat'I Sevgililer Günü olarak kutlanmaya devam ediyor ve yeryüzünde kadın ve erkek beraber olduğu sürece de kutlanmaya devam edecek gibi. Milattan sonra ilk yüzyıllardan beri her yıl şubat ayının ondördünde kutlanan Sevgililer Günü'nün başlangıcı ile ilgili o günden günümüze kadar gelmiş çeşitli efsane ve hikayeler var. Kesin olmamakla birlikte bazı kaynaklara göre bu özel günün kutlanma sebebi Hristiyanlığı seçtiği ve bu inancından vazgeçmediği için öldürülen Romalı Aziz Valentine. 14 Şubat 270 yılında ölen Valentine'nin ölüm günü o günden sonra Sevgililer Günü olarak kutlanmaya başlanmıştır. Efsanenin başka bir yönü ise Aziz Valentine'nin İmparator Claudius hükümdarlığı ile aynı dönemde bir tapınakta papaz olarak hizmet vermesi ile ilgili. Claudius Valentine'i emirlerine uymadığı ve kendisine başkaldırdığı için tutuklatıp öldürdü. Bu olaydan 226 yıl sonra 496'da Papa Gelasius Aziz Valentine'i onurlandırmak için Şubat 14'ü Aziz Valentine Günü olarak belirlemiştir. Yıllar 14 Şubat aşıkların birbirlerine aşk mesajları yolladığı, şiirler okuduğu, beraber vakit geçirdiği bir gün olarak günümüze kadar geldi. Bununla pararel olarak Aziz Valentine de bütün sevenlerin koruyucu azizi haline gelip böyle anılmaya başlandı. Sevgililer Günü, 1800 yıllardan sonra Amerika'da Esther Howland'ın ilk Sevgililer Günü kartını yollamasından bu yana günümüzde daha çok sayıda insanın kutladığı toplumsal bir olay haline

CAVİD ALİYEV

geldi. Bunun doğal sonucu olarak olayın ticari yönü çok gelişti. Neredeyse herkes her yıl 14 Şubat'ta sevgililerine veya eşlerine bu günün ruhu ile bütünleşen, karşı tarafa sevgilerini anlatan hediyeler veriyor Bu hediyelerin başında ise sade ama bir o kadar anlamlı çiçekler geliyor. Sevginizi anlatmanın bir çok yolu var fakat bir çiçekle de anlatabilirsiniz duygularınızı. Kısacası bu özel günde yanınızda gerçekten sevdiğiniz birisinin olması ve sevginizin karşılığının olduğunu bilmek herhalde hepsinden çok ama çok daha önemli olmakta...

İdeal eş adayı

Seveceği eşi hayatına çekmek isteyen kişilere ilk önerim; ”Kendinizi sevmekle başlayın” olacaktır. Kendinizi her halinizle sevmeyi öğrendiğinizde artık, size ve duygularınıza karşılık vermeyen ya da anlayamayan eş adayları cazibesini yitirmeye başlayacaktır. Kişi, kendini sevmeye başladığında kendisine iyi gelmeyecek kişiler, şartları dışarıdan bakıldığında cazip bile olsa hoş görünmez.Artık eş adayında sevgi verip alabileceği ve buna istekli olan, duygularla başa çıkmasını bilen, bağ kurabilen, anlaşmalara ve birbirlerine verdikleri sözlere sadık kalabilen özellikleri arayacaktır. Bilir ki, istediği eşi hayatına çekebilmek için, önce aynı özelliklere kendi sahip olmalıdır. Bunun için de daha önce ‘Sevginin 5 Niteliği‘ başlıklı yazımda detaylı olarak bahsettiğim; karşılıklı ilgi, kabul görmek, takdir görmek, şefkat ve kendinden hoşnut olma niteliklerini barındırır ve birbirinde ararlar.Böylece sorunlar yaşasalar da birbirlerini bağışlayabilir, çözümü dostça ve adil bir şekilde egolarını ortaya koymadan ulaşabilirler. İletişim biçimleri misillemeci değil aksine uzlaşmacıdır. Daha da önemlisi ideal eş kişinin ne kendini nede karşısındaki kişiyi, maddi veya fiziki şartlarına göre değil, ‘kendisi olduğundan’ dolayı tercih edilendir. Çok sık genç bayanlarda ve baylarda rastladığım gibi, hayatlarında ki ‘eş’ etiketli boşluğu doldurmak için evlenmek ideal olan değildir.Eş Adayında Olması Gereken 10 Nitelik1- Makul Mesafede OlmalılarGünümüzde özellikle internetin de hayatımıza oturması ile uzak mesafeli ilişkiler başlasa da sağlıklı olan eş adayı birbirlerini gerçek hayatın içinde görüp tanıyacakları karşılıklı iletişim yaşayabilecek adaylardır.2- Hayatında Başka Biri OlmamalıSürmekte olan başka bir ilişkisi, bitmemiş eski bir ilişkisi, boşanma sürecinde olmak ideal eş adayı için uygun değildir. Kendinizi ne kandırın, ne de kandırılmaya izin verin hayatında ya da

CAVİD ALİYEV

kalbinde başka biri olan kişi ile gelecek kuramazsınız. Hayatındaki duygusal bağlar bittiği halde, bakmakla sorumlu olduğu birileri varsa, size ve onlara ne kadar adaletli, yeterli davranacağı da önemlidir.3- Politik ve Dinsel UyumHayata bizi inanç sistemimiz bağlar. Dini inançlarımız ile uyumlu olduğumuz ve gelişimizi destekleyecek eş en ideal olandır. Politikada aynı şekilde hayata aynı pencerelerden bakan insanların ortak paydasıdır. Politik görüşlerinde uygun olması ideal bir evlilik için önemli bir faktördür.4- Çocuk Hakkında DüşüncelerinizÇocuk sahibi olmayı düşünen biri iseniz yada tam tersi sizi bu konuda destekleyen bir eş adayı olmalıdır.5- Para ile İlgili DüşüncelerinizHarcamayı ve yaşamayı seven bir kişi iseniz, ideal eşseçeneğinizin içinde paraya ve bu kişinin parayı hayatında nasıl kullandığına da bakmanız gerekir. Parayı kazanamamak, harcayamamak, paylaşamamak, biriktirememek, borç verememek, katkıda bulunamamak, kabul edememek gibi sorunları olmamalıdır.6- Dostunuz OlabilmeliİdeAl bir eş sadece cinselliği paylaşacağınız bir arkadaş değil, dostunuz, sizinle olmaktan hoşlanan ve geçimli biri olmalıdır.7- Ortak İlgi AlanlarıOrtak ilgi alanlarınız olmalı. Her zaman beraber vakit geçirdiğiniz bağımlı bir yaşam değil fakat zaman zaman beraber yapmaktan keyif alacağınız ortak sevdiğiniz ilgi alanları olmalı.8- Zihinsel DenklikEntelektüel denklik önemlidir. Böylece bilgi dağarcığınızı ya da kavrayış biçiminizi küçümsemek zorunda kalmazsınız. İdeal çiftler zihinsel olarak birbirine bir şeyler katabilen çiftlerdir.9- Sizin Gözünüzde Mükemmel DeğildirBu madde size değişik gelebilir. Fakat nitelikli eş adayı sizi gözünüzde mükemmel olan değildir. Karşınızdakinin gölgesini göremeyecek kadar aklınız havada değildir. O bir insandır ve kusurları olması normaldir. Sadece bunların sizin açınızdan kabul edilebilir mi, edilemez mi olması önemlidir.10- Tam OlmalıHep yapılan yanlış diğer yarımı aramak oysa sizde karşınızdaki insanda tam olmayı seçmelisiniz. Aradığımız yarım; sadece bu güne kadar yasadığı hayat, sizle yaşayacağının yarısıdır. Sağlıklı bir hayat ve ilişki için nitelikli bir eş adayının yaşam yolunun yarısını yürümüş olması gerekir.

Medeniyyetin gelişiminde bilim mi, önemli sanat mı?

Her geçen gün hayatımıza yeni şeyler katan, yeni ufuklar açan medeniyet yolunda yürüyoruz hepimiz. Peki yolumuzu aydınlatan etkenlerden hangisi daha önemlidir

? Sanat mı bilim mi ? Her ikisinin de önemi yadsınamaz kanımca. Fakat ben bilimin daha etkili olduğuna inanıyorum. Çağa ayak uydurmak için teknik açıdan gelişme oldukça önemlidir. Bu da bilimin bize kattıklarıyla gerçekleşir. Evrenin sırlarının keşfi, hayatımızı kolaylaştıran buluşlar bilimin önderliğinde gerçekleşmektedir. Dolayısıyla ileride uygar medeniyetler seviyesine ulaşmış bir ülke olmamızın temel dayanağının bilim ve bilimin ürünleri olduğunu düşünüyorum. Lakin bilimin bir nevi sanat olduğu da ayrı bir gerçektir. Ayriyeten "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." sözünü de yabana atmamak gerekir Uygarlık yani diğer adıyla medeniyet geçmişten günümüze var olan her dönemden birtakım iler taşımaktadır. Bu etkileşim gerek sanatsal gerekse bilimsel anlamda olmuştur.Uygarlık gelişirken bilimin bu gelişeme katkısı oldukça fazladır. Çünkü yapılan bilimsel araştırmalar insan ufkunu sürekli geliştirmekte insanoğlu bu sayede her geçen gün daha önce tahmin bile edemediği bilimsel verilere sahip olabilmektedir. Bugün araba kullanabiliyor, uçağa binip okyanuslar aşabiliyor, telefonla konuşabiliyor hatta uzaya çıkabiliyorsak bunlar tamamen bilim sayesindedir. Bilim her geçen gün insanlık ve medeniyetin gelişmesi adına yenilikler ortaya koymaktadır.Uygarlığın gelişmesinde sanatın da etkisi yok değildir. Ancak bu etki bilimin etkisi kadar fazla değildir. Çünkü bilim akla, sanat duygulara hitap eder ve insanoğlu attığı adımları aklıyla attığında daha yükseklere tırmanır. Sanat ruhumuzu, bilim ise aklımızı dolayısıyla yeni icatlarla birlikte medeniyeti besler. Bu nedenle bilimin uygarlığa katkısı sanattan daha fazladır.

Haberleri nereden izlemek iyi

Genelde tehlikelerinden ve zararlarından bahsedilir ama ben bu defa internetin faydalarından söz etmek istiyorum. Yeni başlayanlar veya "internet ne işe yarar ki" diyenler için internetin yararları...1) İnternet devasa bir kütüphanedir: Akla gelen her konuda araştırma yapabilir, kaynaklar, kitaplar, makaleler, yorumlar bulunabilir.2) İnternet bir iletişim aracıdır: Dünyanın diğer ucundakilerle bile görüntülü, yazılı veya sesli iletişim kurulabilir. Buna en basit örnek, messenger (msn, icq vb.) programlardır.3) İnternet bir medya aracıdır: Gazeteler, dergiler, yazarlar, internet haber siteleri, son dakika haberleri elinizin altındadır. Hatta radyo dinleyebilir, TV de izleyebilirsiniz.4) İnternet sanal bir bankadır: İnternet

CAVİD ALİYEV

bankacılığıyla nakit para çekmek/yatırmak dışında neredeyse bütün bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilirsiniz.5) İnternet sanal bir devlettir: Devlet (Kamu) siteleri üzerinden birçok resmi işlem artık internet üzerinden gerçekleştirilebilmektedir. Örneğin, trafik cezası ödemek, bilgi edinmek, sınav başvurusu yapmak, çocuğunuzun notlarını öğrenmek vs..6) İnternet sanal bir mağazadır: Alışveriş siteleri aracılığıyla aklınıza gelebilecek hemen hemen her türlü eşya veya malzeme satın alabilirsiniz.7) İnternet bir paylaşım aracıdır: Kendi kişisel sitenizi (blogunuzu) birkaç dakikada oluşturabilir, yazı, resim, dosya gibi paylaşmak istediğiniz herşeyi dünya çapında yayınlayabilirsiniz. Bunları yapmak için site açmak şart değil, forumları, sosyal ağları veya bunlara benzer paylaşım sitelerini de bu amaçla kullanabilirsiniz.8) İnternet bir eğlence aracıdır: Müzik, film, video, karikatür, oyun, tv, radyo vs..

9) Kurumsal Uygulamalar: Şirket veya kurumların birbirleriyle veya kendi şubeleri arasında veri aktarımı, veri paylaşımı, yedekleme, intranet uygulamaları, merkezi yönetim gibi pek çok hayati uygulama da internet üzerinden gerçekleşmektedir. Örneğin; size kargoyla gönderilen bir paketin ne aşamada olduğunu internet üzerinden takip edebilirsiniz. Burada kargo elemanları paketin geçtiği her aşamayı ellerindeki taşınabilir cihazlarla kendi sistemlerine internet üzerinden iletirler, bunu yaptıklarında kendi web sitelerinin veritabanını güncellemiş olurlar ve siz de bu bilgileri yine internet üzerinden takip edersiniz.Bunların dışında daha birçok faydaları ve kullanım alanları elbette mevcut ama aklıma gelenler bunlar. Sizin de eklemek istediğiniz bişeyler olursa yorum bölümüne ekleyebilirsiniz...

Teknolojinin hayatimizdaki yeri

Teknoloji artık hemen herkesin hayatına bir şekilde girdi. Geldiğimiz teknoloji çağında gün içinde birçok teknolojik cihaz, alet, makine kullanıyoruz. Elimizdeki akıllı telefonlar, bindiğimiz otobüsler, arabalar, televizyon, çaldığımız kapı zili, internet, asansör ve daha birçok sayamayacağımız kadar teknolojik aleti kullanıyoruz.Günümüzde teknoloji fazlasıyla gelişti. Çok fazla alanda karşımıza çıkarken, hala daha geliştiğini ve birçok farklı sektöre fayda sağladığını görüyoruz. Teknolojinin gelişimi bazen şaşırtıcı olabiliyor, keşfedilen şeyler insanı hayrete

CAVİD ALİYEV

düşürebiliyor. Kim bilir belki bir gün ışınlanma dahi gerçek olacak.Teknolojinin sağladığı konforlu ve daha kolay hayat birçok alanda kendini göstermektedir. Evlerde kullandığımız beyaz eşyalar, mutfak aletleri ve bunlara benzer eşyalar işlerin daha kolay ve hızlı yapılmasını sağlamaktadır.Sağlık alanındaki teknolojik gelişmeler sayesinde hastalıkların teşhisi ve tedavisi daha kolay olmaktadır. İlaveten her geçen gün yapılan yeni araştırmalar sayesinde birçok hastalığın tedavisi de bulunabilmektedir. Televizyon, cep telefonu, internet, radyo gibi araçlar ile insanlar arasındaki bilgi ve haber akışı daha hızlı bir hal almıştır. İstediğimiz bilgileri kolayca edinebilirken, olumsuz durumlarda da gereken yerlere anında ulaşabilmekteyiz. İletişim, haber ve bilgi araçları olarak saydığımız araçlara ek olarak tabletler, projeksiyon aletleri, akıllı tahta gibi teknolojik gelişmeler ile eğitiminde daha iyi bir hal alması sağlanmıştır. Görsel, işitsel ve duyusal olarak çok yönlü bir şekilde teknolojinin eğitime de faydası bulunmaktadır. Teknoloji sayesinde ulaşımda artık çok yönlü ve daha kolay bir hal almıştır. Araba, gemi, uçak ve tren gibi araçlar sayesinde eskiden süren o günlerce yolculuklar artık çok uzun mesafeler olsa bile saatlere hatta dakikalara kadar düşmüştür.Tüm bunların yanı sıra gelişen teknoloji ve dijitalleşen bu çağda, insanlar kendilerine yeni iş alanları da yaratabilmektedir. Artık insanlar teknoloji ile bütünleştiği için yeni uygulamalar ve araçlar yaratıyor, internet sayesinde kendi iş imkanlarını da yaratabiliyorlar.

Bilgisayarin yararı ve zararı

Bilgisayarlar hayatımızın vazgeçilmez bir parçasıdır. Bilgisayar insan hayatına girdiğinden beri, insanların hayatında bazı değişiklikler oldu. İnsanlar fazla güç kullanmadan birçok işini bilgisayarla yapmaya başladı.
Ama bilgisayarın da olumsuz ve olumlu yönleri vardır. Mesela olumsuz yönü sağlığımıza çok zararlıdır. Bilgisayar sağlığımızı olumsuz etkiler, çünkü uzun süre haraketsiz kalırız ve bu da hem kilo almaya, hem de sağlıksız beslenmeye neden olur. Ondan çıkan zararlı ışınlar gözleri bozar, ona yakından ve fazla baktığımızda gözlerimizin görmesi bozulur, çünkü gözleri daha az kırparız ve kuruluk oluşur, bu gözlerimize olumsuz etki yapar. Monitörün karşısında uzun süre kalmak, baş ağrısı ve yorgunluk gibi etkileri doğurur. Fiziksel olduğu kadar manevi yönde de zararları olabilir. Mesela bazı insanlar saatlerce bilgisayarın başında oturur. Sanal

CAVİD ALİYEV

alemlerde gezinir. Kendini dünyadan soyutlar. Sosyal hayatı kalmaz. Bu yüzden bilgisayarı hayat biçimi olarak seçmemeliyiz. Sadece hayatımızda kullandığımız bir kaynak olmalıdır. Özellikle, çocuklarda bu sorunun üzerine eğilmeliyiz. Bilgisayar kullanımını sınırlandırmalıyız. Bilgisayarın olumsuz yönleri olduğu gibi, olumlu yönleri de yok değil. Mesela günümüzde insanlar işini bilgisayarla bitiriyor. Özellikle bugünkü günlerde etkisini daha çok gösteriyor. Onu insanlar her şey için kullanıyorlar. Özellikle gençler bilgisayarı çok kullanıyor. Örneğin, ondan her türlü bilgiyi alıyorlar, onun yardımıyla dil öğreniyorlar. Eğer bir yazı yazacak olursa, onu bilgisayarla yapıyorlar. Onda yazdığın bir metni sen istediğin şekilde ona kaydedebilirsin ve ne zaman istiyorsan yazıcı vasıtasıyla kaydettiğin şeyi alabilirsin. İnsanlar onu DVD, teyp, hesap makinesi vb. yerine de kullanabiliyorlar. İnternete girebiliyorlar. İnsan internette her şeye, dünyanın her köşesine ulaşabilir. Evde otururken hiçbir yere gidip gelmeden alışveriş yapıyorlar. Bundan başka daha çok şeyler var. Eğer onları anlatacak olursam ne sayfa yeter yazmaya, ne de kelime yeter anlatmaya.Bence bilgisayar olmazsa insan hayatı durmuş gibi olacak. Çünkü günümüzde her yerde gerekli olan şey bilgisayardır.

İnsan ve doğa ilişkisi

İnsan ve doğa birbirini etkiler. Çünkü yaşamımızı doğaya göre düzenleriz. Tüm faaliyetlerimizi doğanın imkânlarıyla yaparız.Su olmazsa tarım yapamayız. Ürünlerimizi daha verimli hale getirmek için sulama yapmamız gerekir. Her zaman suyun bulunduğu yerler daha avantajlıdır. Çünkü o bölgelerde faaliyet çeşitlenir. Balıkçılık yapılabilir. Enerji ihtiyacı barajlardan sayesinde sulardan karşılanır.Doğa yaşam tarzımıza sınırlar koyar. Nasıl giyineceğimizi, nelerle besleneceğimizi yaşadığımız yerin doğal şartları belirler. Örneğin; çölde yaşayan insanların giyecekleri, yiyecekleri bizlerden çok farklıdır. Bu durumda doğa, insanların yaşayış biçimlerini de etkilediğini gösterir.Tüm bunların yanı sıra insan da doğayı olumlu ve olumsuz yönde etkiler. Örneğin; kurak bir alana baraj yaparak sulama yapar ve kuraklığa çözüm bulur. Erozyonu önlemek adına ağaçlandırma çalışmaları yapabilir. Bu şekilde insan aklını ve teknolojiyi kullanarak doğanın olumsuz etkilerini azaltabiliriz.En eski zamanlardan beri insanlar doğayla uyum içinde yaşamaya çalışmıştır. Doğanın verdiklerini kullanarak icatlar yapmış, karınlarını doyurmuş, gelişmeleri için uygun ortamı oluşturmuşlardır. Bu yüzde

CAVİD ALİYEV

doğa olmadan insanın yaşaması mümkün değildir, çünkü insan doğaya muhtaç bir varlıktır. En basit örnek olarak hayvanları ve bitkileri verebiliriz. İlk çağlardan beri besin ihtiyacımızı bu iki unsurdan sağlıyoruz. Günümüzde laboratuvar ortamında besin üretilmeye çalışılsa bile asla doğadaki kadar besleyici olamıyor. Bir başka açıdan insan doğa etkileşimini inceleyerek olursak, insanın doğayı taklit çabasını örnek verebiliriz. Doğadaki bir çok canlı milyarca yıllık evrim sonucunda birçok üstün özellik kazanmış, insanlar da bu özellikleri taklit etmeye çalışmıştır. Örneğin kuşlara bakarak ve onları inceleyerek, uçma çalışmaları yapmıştır. En son uçak, helikopter gibi sıklıkla kullanılan araçları icat etmiş ve her alanda kullanıma sunmuştur. Bunun dışında insanoğlu kunduzları incelemiş ve onlar gibi ilkel barajlar yapmaya başlamıştır. Daha sonra baraj konseptini genişleterek ve daha büyük ölçeklere taşıyarak, elektrik üretimine kadar geliştirmiştir. Yapılan her icat aslında doğanın bir yansıması ve hatta doğadakinden bile daha iyisini yapmaya çalışmanın bir sonucudur. Sonuç olarak insan ve doğa birbirinden ayrılmaz iki parçadır. İnsanoğlu günümüzde doğayı kontrol etme konusunda daha ilerlemiş olsa da, hala doğanın etkisi altındadır ve doğanın yarattıklarını örnek alarak hep daha iyisini yaratmaya çalışmaktadır.

Aile mi, kariyem mi ?

Kariyer mi, aile mi? Terfi etmek mi, çocuk yetiştirmek mi? Günümüzde çalışan kadınların hem akıllarını kurcalayan hem de bir kısır döngüye girmelerine nedKariyer mi, aile mi? Terfi etmek mi, çocuk yetiştirmek mi? Günümüzde çalışan kadınların hem akıllarını kurcalayan hem de bir kısır döngüye girmelerine neden olan sorular...Son yıllarda yapılan araştırmaların sonuçlarına göre;Kadınlar hayatlarının bir döneminde kariyerin mi yoksa ailenin mi kendileri için daha öncelikli olduğu konusunda bir karar vermek durumunda hissediyor.Çoğu kadın çocuk doğurma kararıyla kariyer mi yoksa aile mi konusunda yol ayrımına gelebiliyor.Kadınların yarısı aileleri ve iş hayatları arasındaki dengeyi kurmakta güçlük çekiyor.Kadınların üçte birinden fazlası iş ve aile dengesini yaratmak ve her şeye yetişebilmek için sürekli bir koşturmaca içerisinde bulunmaktan yakınıyor.Kadınlar aile ve iş hayatı arasında denge kurabilmek için daha yüksek maaş yerine esnek çalışma koşullarını tercih ediyor.Esnek çalışma koşulları tercihi özellikle orta ve üst sosyoekonomik sınıfa mensup kadınlar için daha anlamlı.

CAVİD ALİYEV

Ekonomik koşullar bozulduğunda kadınlar ev ve iş dengesini zora sokma pahasına daha yüksek oranlarda tam zamanlı bir işi tercih ediyor!Aile ve iş hayatı arasındaki denge her kadın için farklı anlama gelebilir.Dengenin yazılı bir reçetesi yoktur, bu tamamen kişisel bir meseledir ve kişisel tatmin önemlidir.Aklı evinde ve çocuğunda kalan bir anne iş dünyasında istediği kadar verimli ve başarılı olamazken aklı işinde kalan ve içten içe bir kariyer özlemi olan bir annenin çocuğu ile kurduğu ilişki de sağlıklı olamaz.Aile ve iş yaşantısı arasında kurulabilecek tam bir dengeden bahsetmek, bunu elde edebilmek mümkün değildir çünkü hayat eşit parçalara ayrılabilecek bir pasta değildir.Aile hayatına mı yoksa iş hayatına mı ağırlık vermek daha az kaygı uyandıracaksa ona ağırlık verilmelidir.Her gün yapılacaklar listesi ile dolaşmak ve bundan yakınmak söz konusu ise denge sağlanamamış demektir.Kadının kendine uygun, kişisel bir denge, bir uyum ve ahenk oluşturarak çocuklarına, eşine, evine, işine ve elbette kendine ayıracağı zamanı hayattan tatmin olacak şekilde ayarlayabilmesi önemlidir.Çocuklarla geçirilen sürenin miktarı değil içeriği ve duygusal açıdan doyuruculuğu, annenin de bu ilişkide gönüllülük ve arzu ile kendini var etme esası önemlidir.Bilimsel çalışmalar erkeklerin kadınlara kıyasla kendilerine daha fazla boş zaman yaratabildiklerini ve bu zamanlarda kendilerine iyi gelebilecek aktivitelerle meşgul olabildiklerini göstermektedir. Buradan yola çıkarak dengeyi kurma adına oluşturulan denklemin içine mutlaka günde 10–15 dakikalık dahi olsa kadınların kendilerine ait bir zamanı dahil etmeleri ve özellikle evin sorumlulukları konusunda eşlerine biraz daha rol vererek bu yükü paylaşmalarının onlara yardımcı olacağı söylenebilir.Hiçbir kadından 7/24 annelik yapması beklenmemelidir. Bu hem çocuk hem de anne açısından sağlıklı değildir. Kaldı ki çalışmayan ve ev hanımlığını seçen birçok kadın gün içerisinde çocuklarını oyun gruplarına dahil etmekte ve kendi sosyal alışkanlıklarını devam ettirmeye çalışmaktadır.Her çocuğun öncelikle seçimlerinden, hayatından memnun hisseden mutlu bir anneye ihtiyacı vardır.

CAVİDAİYEV

Basarili olmak için düzenli hayat geçirmek şart mi ?

Başarılı olmanın en temel kuralı çalışmak ve zamanı verimli kullanmaktır. Bir yola baş koyan ve o yolda azimle ilerleyen bir insanın başarılı olmaması için hiçbir sebep yoktur. İnsan istedikten ve özverili olduktan sonra başaramayacağı hiçbir iş

yoktur. Yeter ki gerçekten istesin, azmetsin ve kararlı olsun. Başarılı olmak için her şeyden önce hedefler belirlenmelidir. Önce neyin, niçin istendiği iyice anlaşılmalıdır. Ulaşılacak hedef belirlendikten sonra ilk adım atılmalı, yani çalışmalara başlanmalıdır. Özellikle ulaşılmak istenen hedef zor bir hedef ise çeşitli sıkıntı ve problemlerle karşılaşabiliriz. Birçok insan, karşılaştığı bu problemlerden veya engellerden dolayı pes eder ve işini yarım bırakarak bitiremez. Ancak her zorluğa göğüs germeyi bilen, fedakarlıklar gösteren, hırslı olan ve başarmak isteyen kişiler asla yılmazlar. En zor badireleri bile büyük bir özveri ile atlatabilirler. Böylece istedikleri başarıya ulaşabilirler. Tembellerin ve korkakların başarılı olması mümkün değildir. Zafer, ancak cesur olanlarındır. Risk almaktan korkan, zevklerinden taviz vermeyen, rahatlığa düşkün insanlar elbette ki başarılı olamazlar. Başarılı olmanın diğer bir önemli yolu da planlı ve programlı çalışmaktır. Rastgele yapılan işleri karman çorman olur. Böyle bir çalışma şekli, zaman kaybına yol açmaktan başka bir işe yaramaz. Oysa belli bir plan dahilinde çalışanlar ve bu planlarının dışına çıkmayanlar daha kısa sürede daha büyük başarılar elde edebilirler.Başarılı olmanın birinci şartı çalışmaktır. Hiçbir başarı çalışıp çabalamadan elde edilemez. Okul başarısı da çalışmaktan geçer. Ayrıca çalıştıktan sonra bunların tekrarını yapmak da performansınızı büyük ölçüde artırır. Tekrar, beynin bir konuyu daha iyi pekiştirmesini sağlar ve bu şekilde bilgiler daha kalıcı olur.Bir gün boyunca okulda birçok şey öğretilir. Öğrenilenleri tekrar etmek ise öğrencilere düşer. Bir öğrenci de başarılı olmak için sık sık tekrar yapmalıdır. Bir öğrenci her gün düzenli olarak çalışıp tekrar yapmadığı sürece tam anlamıyla başarıyı elde edemez. Daha ileriye yönelik başarılar da lise sınavlarından ve üniversite sınavlarından yüksek puan alıp iyi okullara yerleşmekle olur. Bu şekilde de daha iyi bir mesleğimiz olabilir. Öncelikle 6, 7 ve 8. sınıflardaki SBS'lerden iyi notlar alınmalıdır. Bunların ortalaması hangi liseye gireceğinizi belirlediği için bu sınavlara gereken önemi verip çalışmak gerekir. Bu şekilde hayatı boyunca çok çalışan insanlar iyi mesleklere sahip olurlar. Ancak iyi meslekten kastettiğimiz de çok para kazandıran meslekler değildir. İyi meslek kavramı herkese göre değişir. Kim hangi mesleği daha çok severse onun için iyi meslek odur. Önemli olan seçilen meslek ne olursa olsun o mesleğin hakkını vermektir. Tüm bunlara ulaşabilmek için ise bugünden başlanarak çok sıkı bir çalışma programı izlenmelidir.Başarılı olmayı istemek yeterli değildir. Başarılı olmayı gerçekten isteyen insan bunun için elinden geleni de yapar. Başarı adım adım tırmanılan bir

CAVİDAN

merdiven gibidir. Önemli olan her adımı kendinden emin bir biçimde tam donanımlı olarak atmaktır. Sağlam adımlarla o merdiven tırmanıldığında gün gelir başarıya da ulaşılır.

Yaşaamak için nasil bir iklim

Iklim, bir bölgede yıllar yılı süren hava durumları ortalamalarindan dolayı o bölgenin elde ettiği genel hava olaylaridir. Bir toplum da seneler hatta asırlar süren maceralar atlatir, toplumun zihniyeti de o ölçüde oluşur. Iklim ile benzer özellik taşıyan zihniyet, uzun süre sonucunda oluşmuş bir olgudur. Iklim, insanların kafasında bir tavır ve tutum profilleri oluşturmayı etkiler. Sıcak iklimlerde yaşayan insanlar daha sıcak kanlı kişilik özelliğine sahip olmakla beraber, havanın rehavetine kapılır ve akan yaşam onlar için yavaş ilerler. Aceleci degillerdir, koşturacak bir telaş hissetmezler Soğuk iklimde yaşayan insanlar savunma mekanizması gelişmiş insanlardir. Soğuk başlı başına insan için bir tehdittir ve o insanlar soğuk havada yaşama güçlüğü çekmekte ve bu güçlükleri asmaktadirlar. Bu durum onlarda insanlara karşı mesafeli yaklaşan bir tavır yerleştirir. Gerçekten de iklim, insanın yaşam akarkenki takındıkları tavır ve tutumları etkilemektedir.Her insanın yaşamak istediği yeri vardır. Dünyada zengin veya endüstrileşmiş ülkelerde coğu insan şehirlerde yaşiyor. Cünkü şehirlerde her şey modern ve yeni, ilginç cok işler var. Bu yüzden onlar çalışmak için yaşıyorlar. Ama şehrin havası temiz değil. Köyde yaşamak isteyenler de var. Cünkü köyün hayatı bir baska. Mesela, köyde insanlar az, havası temiz, tabiatı güzel.Bence şehirde de yaşamak, koyde de yaşamak iyi, güzel. Ben şehirde calışmak için yaşayacağım ve Amerikanın güzel bir şehrinde yaşamak istiyorum. Çünkü orada insanların nasıl yaşadıklarını bilmek, öğrenmek istiyorum. Ben orada yaşarken her hafta sonu şehirden cıkıp tabiatı gezip dinleneceyim. Eğer yaşlılık vaktime kadar çok para kazansam, doğduğum yere , köyüme çok güzel ev yapacağım ve orada olünceye kadar yaşayacağım. Çünkü benim köyüm çok güzel. O yer dünyadaki havası temiz olan yerlerin biri.Fakat ben gelecekte nerede yaşayacagimi bilmiyorum. Onu sadece hayat gösterir, çünkü gerçek hayatta insanın istedikleri gerçekleşmez. İnsan büyürken onun istekleri değişir. Ben şimdi çok sevdiğim,vatanımı-Tıvamı, köyümü ve evimi özlüyorum. Oraya cok dönmek

CAVID ALIYEV

istiyorum. Bazen boşuna buraya geldim diye üzülüp düsünürüm. Ben şimdi gerçekten evimde yaşamak istiyorum ve hiç bir yerde yaşamam diyorum kendime.

CAVİD ALİYEV